

NONA AGO KASA YARINIYA AWIYA YOHANE MENE KEREGAINA

Yohane mene gutu zo yazo Patimos auna atu bunaو gare mitaine nasani atiyo yaine yero Yesu mene nona benaung gitu nung eno keregainu gigina. Nupema Tuwara dubu mene iwo towang atu nasani tau yero Tuwara ge iniro taka sinasani naese sero Yohane mene ge ewiya gaena. Yesu mene iwo nuna una putoung apakana puro wosiro baingtiro Sandara putoung dema puro wosariniya. Ayero yero aune dubu nuna eno nona iwawaing pugariniya. Susuwa awiya ge emimene keregatiniya. Nupema tani ena ago tawingna atu kasa yarineya awiya dema ge emimene keregatiniya.

¹ Nona Yesu Kristo mene keregaina auna ungwe.

Nona be apungka gege aung yai aune kasa yariniya awiya dubu nuna name eno keregaise Tuwa Bayau mene Yesu eno gipena. Arare Yesu mene keregari sero angelo zo iyengtinu buro na buro-mani nuna Yohane eno sero gipero yena ara.

² Ayero yenu nane diti nana mene gigiwang, aeno Tuwa Bayaura ge aune Yesu Kristora ge nigiwang awiya ge me nibamu ayero sinena. ³ Ge emimene nona ago kasa yariniya auna ge ara. Arare zo nung ge gayao ewiya keregairo yanakana zazagariniya, nung arita zazagatinai ena mene nigiro dube pugairo dimarineya, awong amimene yawa yawa yaese. Noeno okowata, ge emimene me

yaora be nuna nugu daung niya. ⁴⁻⁵ Na Yohane mene Tuwara dubu 7 Asia provins auna mokora atu miteya niye eno ge ewiya gainena.

Tuwa Bayau, nung gitau mitauna, mitoiya, mitariniya, aune Oweno 7 nuna benaungna atu mitowa, aune Yesu Kristo nung Tuwa Bayaura ge sao emo me, o nung gitau magayaora atu iropuna, o nung tawingna emo tuwa auna gitau yao yero noiya, awong Tuwa Bayau Maung, Mani, Oweno auna-una atu bayao monone mene kasa ye ninae-una gairo mitaise.

Nung name eno dubora mono pupunoiya. Nu-pema yu nuna mene pasena naname disena. ⁶ Ayero yero dubu nuna yanenese sero pungna. Awiya name Tuwa Bayau Maung nuna auna pirisa dubu yanenese ayero yena ara. Arare nung emo yazore putoungne mitao gege mitoiya. Awiya me yaise. ⁷ Ewiya gipu! Nung berezere dema butunai emo bauno apakana amimene diti moko nuna e mene garineya. Awong nung gaewa amimene dema nung garineya. Emo dubu git amimene nung giro awang yero dubo mininasani zi sarineya. ⁸ Ge awiya me nibamu ara. Tuwa Bayau putoungne nung mitauna, mitoiya, mitariniya amimene eyero siniya, “Na nona zayaora arita aung yaora maung.”

Yohane mene atiyo yaine nasani Emora Mani gigina.

⁹ Na ge nigao otao ninae Yohane amimene Yesura-una susuuno niye aune dema iwo tame nasani Tuwa Bayaura nao sekawa puro nasani tau yero nona. Na Tuwa Bayaura ge aune Yesura

ge ungwe awiya tugata newang giro na puro bunero gutu yazo Patimos auna atu pugaiwa mitaungwa ara. ¹⁰ Atu mitiwang Tuwara iya be kasa yenu Oweno mene dubo nana topet-inu nana-una bautara atu ge bewing zo to mene saine yenu ge eyero kasa yenu nigiwang ara. ¹¹ “Nona gosinesa ewiya bukura gaero pugasa dubu nana 7 awong euna-una babae: Efeso, Semena, Pegamam, Tayataira, Sadis, Filadefia, aune Leodisia.” ¹² Emo na eno ge sinena awiya gari sero kapetegaingwa ara. Kapetegairo nona damana pugao dopaora susuwa 7 gol mene yao awiya gigiwang. ¹³ Damana pugao dopaora susuwa auna towang atu nona zo awiya benaung Emora Maingna ine amimene dopero mitinu gigiwang. Nung taung wori imoko-kaung-kaung wosogao, ayao amimene susuwara atu ipura geing nuna gol mene yao awiya diyao, ¹⁴ ziyo gitit aire nuna awiya neyang kaingkaing yao, wo sipsipra taung tumiza ine, nupema bereze ine; diti moko nuna awiya iyao awero dang-dang noiya ayao ine ara; ¹⁵ te nuna awiya aeni iyaora atu awinasani orokaka noiya ayao ine ara; ora ge nuna-una bewing awiya ou sasa mene burugu-burugu sinasani ge sinoiya ayao ine. ¹⁶ Wawong me nuna mene arasa 7 awiya iniro dopero mitina; ora be moko nuna-una atu winade yaora iwi zo di yore bautare di wiso yao ami kasa yena; ora benaungne diti moko nuna aune awiya wari tau-tataware yao posinoi zayang-zayang noiya ayero waegaina ara. ¹⁷ Na ititi nuna ayao giro zuwero te nuna-una nugu atu magayaine yewang. Ayero mitiwang nung

wawong me nuna mene nana-una tame pugairo eyero sena, “Ning awang oko yase! Na nona zayaora arita aung yaora maung ara. ¹⁸ Na naora maung. Na magayero sekä yewang amimene nao gege nona narinena. Arare magayao aune magayaora napo auna towao be nunato auna ki awiya nane puro nona. ¹⁹ Arare ning nona gigesa aune nona yemeneka keeune kasa niya aune nona ago kasa yariniya aune awiya apakana gaero aung ye. ²⁰ Ning wawong me nana-una atu arasa 7 gigesa aune damana pugao dopaora susuwa 7 gol mene yao gigesa awiya nona pungyao ara. Arare auna susuwa sana nigi. Arasa 7 awiya dubu 7 auna angelo nunae ara. Ora damana pugao dopaora susuwa 7 awiya dubu 7 ara.”

2

Tuwara dubu Efeso nape atu nasani nauwa auna ge.

¹ Yesu mene ayero sero ge susuuno na eno eyero sena, “Dubu nana Efeso nape atu nowa auna angelo* eno ge eyero gaero pugai babae: Arasa 7 wawong me nana mene puro dodopi nasani damana pugao dopaora susuwa 7 gol mene yao auna towang atu buro baungno yero nona amimene niye eno eyero sinena. ² Na yao niniae eyero gosinona. Niye buro bainakama yero nowa arata saineba bereya yao aung tau yero nowa auna

* **2:1:** Dubura angelo. Nung angelo me zo eno senuta dubura gitau yao emo eno seni, awiya name oko gosinenane. Ge dekaongka awiya Keregao 2:8, 2:12, 2:18, 3:1, 3:7, 3:14 auna atu mitiya.

susuwa awiya gosinona. Ninae emo memekomameko awiya gosinowa meko yero noiya. Nupema emo ena mene ge iwao ge sinasani nuka nuyetope ‘Nae aposolo’ ayero sinowa, auna ge iwao nunae nigiwa kasa yenu awong ge iwao ge sao emo awiya gigiwa.³ Niye yazo nana puro nowa aeno iwo mene niye iwo nowa, arata niye timara yao aung putoungne nasani yazo nana puro nowa, awiya gosinona.⁴ Arata na susuwa eyao eno niye gosinona meko yero noiya. Niye gitau na aratapu nasani nauwa awiya yangdoro yero nowa.⁵ Arare niye awiya kotungno dubo ninae darawa yero nagibo ninae matu awiya nupema patipu. Ayero oko yao yaya giro na ninae una kasa yero damana pugao dopaora susuwa ninae puro demese atu pugarinena. Dubo ninae oko darawa yao yaya giro ayero yarinena.⁶ Ora susuwa zo eyero yero nowa gosinona teng yero noiya: Nikola awisore pasena yero nowa auna iwo yero nowa, na deka ayero yero nona ara.⁷ Oweno mene Tuwara dubu eno ge siniya ewiya dawongne mene nigiro baingtaese. Zo nung Sanda aune winade nasani gewera nariniya na nung eno nao me iwaing auna i me awiya pugana minariniya ara. I me awiya oregaora masi yazo Paradais Tuwa Bayau mene yena auna atu kasa noiya ara.

Tuwara dubu Semena nape atu nasani nauwa auna ge.

⁸ Dubu nana Semena nape atu nowa auna angelo eno ge eyero gaero pugai babae: Na nona zayaora arita aung yaora maung. Na magayaora

atu seka yero iropumuwang amimene niye eno eyero sinena: ⁹ Niye iwora mokora atu bogamasa yero nowa, awiya na gosinona. Arata wau ninae mitiya. Nupema emo ena mene nuka nuyetope ‘Nae Yuda emo’ ayero sinasani ge meko niye eno sinowa, awiya nigitinona. Awong Yuda emo me oko ara. Awong Sandara emo dubu ara. ¹⁰ Be apungkaka gege yaya-biyaya ninae-una atu kasa yariniya, aeno awang oko yae. Sanda mene niye gaero gari sero ninae-una atu ena bunao gare pugariniya ara. Ayero yai ninae-una atu wari be 10† auna mokora atu iwo kasa yariniya ara. Arare niye tau yero ge nana puro nete magayaya na nao me niye eno pugarinena. ¹¹ Oweno mene Tuwara dubu eno ge siniya awiya dawongne mene nigiro baingtaese. Zo nung Sanda aune winade nasani gewera nariniya, nung awiya magayao namba tu mene oko gera yariniya. Aung ara.

Tuwara dubu Pegamam nape atu nasani nauwa auna ge.

¹² Dubu nana Pegamam nape atu nowa auna angelo eno ge eyero gaero pugai babae: Winade yaora iwi di yore bautare di wiso yao puro nona amimene niye eno eyero sinena: ¹³ Napo niye nowa auna susuwa gosinona. Napo auna atu Sanda mene emo tuwa yero mitiya. Arata niye yazo bowire nana iniro puro nowa. Nupema sao dimao emo nana iwaing Antipa nung napo ninae Sanda mene mitao masi yero noiya auna atu iwo mene dewa, arata saineba niye be auna atu na iniro taka sinasani oko awang yewa. ¹⁴ Arata na

† **2:10:** Nung wari be 10 aeno oko, be apungka aeno sena.

ge ena ninae-una atu mitiya. Ninae-una napora emo ena neya, awong porofete Belamna nagibo papatinowa ara. Belam mene emo Yuda okora emo tuwa Belek aeno kotumao zo pugainu nung Isreli emo pasena yaese etegaina. Etegati nasani tuwa etegao auna ana-bonene aune mani bauno aune mene yunu auna mokora toiro pasena yewa ara. ¹⁵ Nupema ninae-una napora emo ena mene Nikola awisore auna nagibo awiya papatinasani tani deka ayao ine yero nowa ara. ¹⁶ Aeno niye dubo darawa yepu. Ayero oko yao yaya giro na kara ninae-una mena ozaung kasa yero emo dubu aeno iwo nasani winade yaora iwi be moko nana-una atu kasa noiya amimene awong darinena ara. ¹⁷ Oweno mene Tuwara dubu eno ge siniya awiya dawongne mene nigiro baingtaese. Zo nung Sanda aune winade nasani gewera nariniya nung aeno na nona minao pungyao uritira atu mitoiya yazo nuna ‘mana’ awiya pugana minariniya ara. Ayero yero daba neyangyao zo nung eno pugarinena, auna tame yazo sekawa zo gayao mitariniya. Yazo sekawa auna susuwa awiya emo daba pumariniya amimene nung nuka nutope gege gariniya ara.

Tuwara dubu Tayataira nape atu nasani nauwa auna ge.

¹⁸ Dubu nana Tayataira nape atu nowa auna angelo eno ge eyero gaero pugai babae: Na Tuwa Bayaura Mani, diti moko nana iyao beriberi noiya aine, nupema te nana aeni iyaora atu awero orokaka noiya aine, amimene niye eno eyero sinena: ¹⁹ Na yao ninae ta mono pumao ninae

ta tumo diyao ninae ta buro ninae aune yaya dimaora putoung ninae auna susuwa gosinona. Niye gitau buro iwaing nasani nauwa, arata yeme ewiya buro matu awiya daigairo buro iwaing-kawaing yero neya, awiya gosinena. ²⁰ Arata na ge ena ninae-una atu mitiya: Niye bauno yazo Zesabel awiya giro ao-didinowa nune ‘Na porofete bauno’ ayero sinasani soumani dubu nana ge gipinasani dawong gainoi towangna bauno aune dema nasani tuwa etegao auna ana-bonene yero mininowa ara. ²¹ Nung dubo darawa yaise nung ao-diwang mitoiya. Arata nune mene zo dubo nuna darawa yero pasena nuna yangduwari oko kotupunoiya. ²² Arare sana gipu. Na aeno sana yaya bainakama nuna-una atu kasa yero mitariniya ara. Ora nung aune dema ugaing yero nowa amimene yaya tame naese sarinena. Buro bauno amimene zayena awiya oko yangduwao yaya giro ayero yarinena ara. ²³ Na mani awiso nuna maze zo sana yaya meko zo mene dai mamagayarineya ara. Ayero yana dubo nana napo sero nowa amimene nane dubo nunae deka ayero giro aung nena ayero garineya ara. Na emo bauno apakana aeno nao nunae-una abena teng tere-tare pugarinena. ²⁴ Tayataira napora emo ena niye ge iwao ge awiya awang sinowa, na niye eno ge eyero sinena: Sandara kotumao ena pungyao ayero sinowa, awiya niye oko giro puro nao yero nowa, aeno na niye eno sana nigipu. Na buro mou yao ena niye eno oko pugatinena. ²⁵ Dekaongka gege ewiya pugatinena. Ge nana ninae-una atu mitiya awiya tau yero puro naya aune na bumane. ²⁶ Zo nung Sanda aune

winade nasani gewera yero buro yaise sinona awiya yero bautunai be aung yariniya, nung nane putoung pugana emo dubu sero auna gitau yao yero ²⁷ tung aeni mene yao awiya pugana puro nasani awong diya yariniya. Ayero nasani au puro nasani dedunonane bezinoiya ayao ine awong eno yariniya. ²⁸ Na Mama nana mene putoung na eno pugaina ayao ine na nung eno pugarinena. Ayero yero gora gobu nung eno pugarinena. ²⁹ Oweno mene Tuwara dubu eno ge siniya awiya dawongne mene nigiro baingtaese.

3

Tuwara dubu Sadis nape atu nasani nauwa auna ge.

¹ Dubu nana Sadis nape atu nowa auna angelo eno ge eyero gaero pugai babae: Na Tuwa Bayaura Oweno 7 aune arasa 7 puro nona amimene niye eno eyero sinena: Na yao ninae-una susuwa awiya gosinona ara. Emo mene niye gosinowa sekä neya ayao ine noiya ara. Arata niye mamagayao ine mitowa, awiya gosinona. ² Aeno niye sekä yero nao ninae umo yepu. Tani iwawaing ena ninae-una towang atu mitoiya awiya aung yari sero niya, aeno dubo uwi nasani puro neupu. Noeno okowata, na Tuwa Bayaura benaungna atu yao ninae gosinena teng oko niya. ³ Ge gitau niye eno tugata yero gipewa gigiwa awiya kotungpu. Kotupu nasani diya yero baingtiro puro nasani dubo ninae darawa yepu. Niye sekä yero nao ninae oko umo yao yaya giro na ugaing emo mene yaine yero ninae-una mena ozaung bumarinena. Niye be nana

bumaora bowi oko nigarineya. ⁴ Sadis napora emo mani ninae ena neya, awong tawingna meko mene watimari noi oko nigitinowa. Awiya emo zo mo awiro buka towang atu yero noiya arata mo oko siwingnoiya, ayao ine awiya awong ara. Arare ayao amimene nete taung wori neyangyao pugana puro nasani na aune dema mitao gege mitarineya ara. Awong ayero yaese gosinona teng yero noiya. ⁵ Zo nung Sanda aune winade nasani gewera yariniya aeno na taung wori neyangyao pugana puro nariniya ara. Emo bauno nao me topetarineya auna yazo nunae nao bukura gayao miteya. Arare zo nung gewera yariniya auna yazo awiya buku auna atu oko disarinena. Aung ara. Nung mani nana me yero noiya auna susuwa awiya na Mama nana-una benaungna ta angelo dubu nuna-una benaungna atu sero keregarinena ara. ⁶ Oweno mene Tuwara dubu eno ge siniya awiya dawongne mene nigiro baingtaese.

Tuwara dubu Filadefia nape atu nasani nauwa auna ge.

⁷ Dubu nana Filadefia nape atu nowa auna angelo eno ge eyero gaero pugai babae: Na pe-wayero nao aune etutero nao auna maung. Na Dawidira ki puro nasani garo be iwana awe mene dai gamariniye? Ora dana gamai awe mene iwariniye? Na ayao amimene niye eno eyero sinena: ⁸ Na yao ninae-una susuwa gosinona. Ewiya gipu! Na ninae benaungna atu ge nana tugata yaora nagibo awiya garo be iwao ine pu-gaingwa mitoiya. Nagibo awiya zo mene gazao

ine teng oko. Niye putoungka maingkoka gege mitiya awiya gosinena, arata saineba, niye ge nana diya yero baingtiro puro nasani yazo bowire nana oko bewae yewa. ⁹ Sandara dubura atu emo ena awong nuka nuyetope Yuda emo ayero sinowa, arata awiya ge iwao ara. Arare na awong tugata yana aune awong na niye aune otao yewang auna susuwa awiya giro baingtarineya. Giro baingtiro ninae-una atu kasa yero meng gatinasani boma gaero niye dubu nana me ayero sarineya. ¹⁰ Niye putoungne yero diya yaese sewang ge nana awiya diungno puro nowa, aeno yaya bainakama mene emo tawing sero sero awiya ipero gari yariniya be aune nane niye sorero pumarinena. Yaya amimene tawing sero emo bauno apakana auna-una atu teng kasa yariniya. ¹¹ Na be apungkaka gege aung yai aune bumarinena. Arare uritira wau niye eno sao awiya zo mene pumao eno, ge puro nowa awiya iniro taka-takamo sero nasani neupu. ¹² Zo nung Sanda aune winade nasani gewera yariniya, nung awiya Tuwa Bayau nana-una ibu auna ziwong yaise sero nane urana dopero mitariniya. Ayero yana nung kasa daung oko yariniya. Nung ayero mitao gege mitariniya ara. Na nuna-una tame atu Tuwa Bayau nana-una yazo gayarinena. Ayero yero Tuwa Bayau nana-una napo auna yazo awiya deka ayero nuna-una tame atu gayarinena. Awiya Yerusalem napo sekawa ara. Napo awiya uritira atu Tuwa Bayau nana mene pugai wosariniya. Nupema na yazo nana sekawa awiya dema nuna-una tame atu gayarinena. ¹³ Oweno mene Tuwara dubu eno ge siniya awiya dawongne mene nigiro baingtaese.

Tuwara dubu Leodisia nape atu nasani nauwa auna ge.

¹⁴ Dubu nana Leodisia nape atu nowa auna angelo eno ge eyero gaero pugai babae: Na ge me saora maung. Na Tuwa Bayaura ge dimao emo yero nasani ge me gege sero kere daung gatinnona. Na nona Tuwa Bayaura-una atu kasa yena auna susuwa yero nona, amimene niye eno eyero sinena: ¹⁵ Na yao ninae-una susuwa gosinona. Emo mene ouwe noi giro ou me mininowa, arata ou wito pepe awiya miniro giro tuwagatinowa. Ayero niye ge nana awiya puro putoungne oko yero nowa. Nupema oko awang sinowa. Arare niye ou wito pepe ine yero nowa ara. ¹⁶ Niye ge nana-una putoung yateya, awiya teng yatiya. Nupema ge awang sateya, awiya teng yatiya. Arata niye ayero oko yao yero nowa, aeno niye ou wito pepe ine yeteya giro tuwagari nasani nena. ¹⁷ Niye nika niyetope eyero sinowa, ‘Nae zamena simena daigairo nanae-una atu mitiya. Nae nona etoka oko pumuwangne. Arare nae nona zo kau yao ine teng oko.’ Niye susuwa ninae oko gosinowa. Niye bogamasa. Niye diti guma yao. Niye mo dero Yugairo nowa, awiyaoko giro baingtitinowa. ¹⁸ Arare na niye eno sana nigipu. Niye gol gitau iyaora pugaingwa iwe awero aung yenu me gege mitoiya awiya nana-una atu zuma gaero puro aune niye waure yarineya ara. Nupema taung wori neyangyao nana-una atu zuma gaero wosogairo meng gao ninae worepu. Ayero diti moko pagora gawi nana-una atu zuma gaero diti moko ninae suwaya pumai diti pagae. ¹⁹ Na emo bauno aratapunona awong awiya dero betero

nasani kora nasani yero nona ara. Aeno niye putoung yero dubo ninae darawa yepu. ²⁰ Ewiya gipu! Na garo bera atu dopero mitasani taing-taing dedunena ara. Arare zo nung ge nana nigiro garo be iwai aune na garo nuna-una toiro nona nung aune dema minarinena. Nupema nune na aune dema nona minariniya. ²¹ Zo nung Sanda aune winade nasani gewera yariniya, nung awiya nane puro pu nana-una nugu gairo adumao masi simaore nana auna atu na aune dema adumarine-nato. Na deka ayero winadera gewera yero nawe Mama nana-una adumao masi simaore auna atu adungno mitona ara. ²² Oweno mene Tuwara dubu eno ge siniya awiya dawongne mene nigiro baingtaese.”

4

Yohane mene Tuwa Bayaura adumao masi simaore gigina. Ayero bowi yao yere dema nigina.

¹ Na nona awiya giro aung yero aune ditu yero uritira towao be zo iwao mitinu gigiwang. Aune gera bewing gitau tora bewing ine nigiwang aine benaung dekaongka amimene kasa yero na eno ge eyero tugata yena, “Ning etu witasa aune nona ago kasa yariniya awiya ning eno sero gipero yana gase.” ² Ayero sinenu Oweno mene mena dubo nana topetinu uritira atu adumao masi simaore zo mitina auna tame atu zo mene adungno mitinu gigiwang ara. ³ Adumao masi simaore auna atu mitina, nung benaung nuna zayang-zayang noyaore sau iro yuyao ara. Nupema gitu bauta nuna-una atu mozi zo taung doba bungge ine amimene ziuno mitina ara. ⁴ Aune adumao masi

simaore baina auna deungbera adumao masi simaore 24 amimene nuna-una atu ziuno mitiwa ara. Adumao masi simaore auna atu buro-emo tutuwa 24 amimene adungno mitiwa ara. Awong taung wori neyangyao gege wosogairo mitiwa ara. Ora emo tuwara giti simaora nona zo gol mene yao amimene ziyo nunae-una atu diyao mitina ara. ⁵ Aune adumao masi simaore baina auna atu peperi-peperi yero nenu bibiya bezinenu bewing duruka sinasani ayero nena ara. Ora adumao masi simaore auna benaungna izira 7 mene awero beriberi newa gigiwang. Awiya Tuwa Bayaura Oweno 7 ara. ⁶ Adumao masi simaore auna benaungna atu nona zo wito yo nazi ine, tangsao, ayao amimene mitina ara.

Nona seka naore 4 amimene adumao masi simaore awiya ziuno mitiwa. Awong awiya zazawingne tipare awiya apakana diti moko gege. ⁷ Zo awiya wo layonna benaung ine; zo awiya wo bulimakaora benaung ine; zo awiya emora benaung ine; aune zo awiya ni bouga yupunoiya auna benaung ine. ⁸ Nona seka naore 4 awong auna zora wati 6 zora wati 6 ayao gege ara. Nupema taung nunae tura tamere awiya diti moko gege mitina. Arare pingne warire awiya wawa sero eyero sinowa, “Tuwa Bayau nung putoungna maung. Nung dang gege. Nung nasani nauna, noiya, nariniya.” ⁹ Nona seka naore 4 mene adumao masi simaore auna atu adungno mitoiya, nung nao gege noiya, nung aeno dange sero bowi nasani yawa yawa nowa teng ¹⁰ buro-emo tutuwa 24 mene adumao masi simaore auna atu adungno mitoiya, nung nao gege noiya, auna benaungna

atu boma gaero koing gairo nung bowi yero nowa. Ayero nasani emo tuwara ziyo simaora nona nunae dutugairo te nuna-una pugairo eyero sinowa,¹¹ “O Tuwa nanae Tuwa Bayau, simao arita yazo bowire putoungne awiya ning eno gege pugatinonane teng yero baingtitinoiya. Noeno okowata, nine gege nona apakana awiya yero aung yasa. Nupema be nina-una nona apakana kasa yero mitowa.”

5

Yohane mene papia ewao zo gigina.

¹ Arare adumao masi simaore auna atu mitoiya nung amimene papia ewao zo iniro puro mitinu gigiwang. Papia awiya tipare zazawingne deka ayero owere gege mitina. Pika mene takasao 7 amimene mitiwa. ² Aune na angelo baina zo gigiwang ara. Nung wawa sero eyero sena, “Awe mene papia auna pika awiya kougairo papia besao teng niye?” ³ Ayero senu aune uritirata tawingna, arita tawingna wese atu zo nung papiara pika kougairo besero gaine yao teng awiya oko kasa yena ara. ⁴ Arare zo mene kougairo gaine yao teng oko yenu giro na dubo nana mou yenu zi baina sewang ara. ⁵ Ayero yewang buro emo tutuwa auna zo mene na eno eyero sena, “Zi oko sase. Ewiya gi! Yudara saisibuna auna wo layon nung Dawidira sai amimene winadera gewera yero daigaina, arare nung dekaongka amimene papiara pika 7 kougairo papia besao teng niya.”

Yohane mene Lama mani gigina.

6 Aune na diti buyagairo adumao masi simaore aune nona seka naore 4 awong aune buro emo tutuwa auna towang atu Lama zo dewa maga-yero nupema seka yena amimene dopero mitinu gigiwang ara. Komu nuna 7, nupema diti moko nuna deka ayero 7. Diti moko nuna 7 awiya Tuwa Bayaura Oweno 7 awong tawing sero iyengtina ara. **7** Arare Lama amimene baungno adumao masi simaore auna atu mitina auna wawong mera atu papia ewao awiya pungna ara. **8** Papia ewao awiya pungnu nona seka naore 4 aune buro emo tutuwa 24 awong Lama auna nugu baungno boma gaero kokoinggaiwa ara. Awong gita dero yere gamao nunae aune awang nunae gol mene yao awiya dema puro nuna-una bamuwa ara. Awangna mokora atu boingsa sere iwaingne mene be buro mitina. Boingsa awiya Tuwa Bayaura emo dubu auna isa ara. **9** Arare awong yere seka zo eyero gamuwa, “Nine papia ewao awiya puro pika nuna kougas teng yariniya. Noeno okowata, ning dewa yu nina mene emo dubu sero tawing sero, taung aingso nunae owe ewe-pape aune ge nunae benaung git, awong apakana awiya zuma gayasa Tuwa Bayaura gerao yewa ara. **10** Ayero puro pu dekaongna gasa Tuwa Bayau naname-una pirisa dubu yewa ara. Arare awong tawingna atu emo babuze yero mitarineya.”

Uritira atu bowi yaore yawa yaware kasa yena.

11 Na diti yero angelo daigairo nibamu gosinasani aune gera bewing nunae nigliwang. Awong adumao masi simaore aune nona seka naore aune buro-emo tutuwa awiya ziuno dopewa ara.

Zare nunae zazagaine yao teng oko amimene ten tausen dubu sero dopewa, wan tausen dubu sero dodopinasani aune ¹² ge zo eyero sinasani wawa sero sewa, “Putoungne, zamena simenane, katumao tauyaore, yazo bowire, simaore, sero de ika yaore, awiya Lama dewa magayena amimene pumai teng yero baingtariniya.” ¹³ Ayero sewa aune uritira, tawingna, tawing wese, aune witora nowa awong apakana amimene eyero sewa nigiwang, “Adumao masi simaore auna atu mitiya, nung aune Lama aune awongto auna-una atu bowi yaore, yazo bowire, simaore, putoungne mitiya amimene mitao gege mitaise.” ¹⁴ Ayero sewa nona seka naore 4 awong eyero sewa, “Yore, meba ara.” Aune buro emo tutuwa mene awong boma gaero koing gairo bowi yewa ara.

6

Lama mene papiara pika 6 kougaina.

¹ Arare na diti buyagairo eyero gigiwang ara: Lama mene papiara pika 7 mitiwa auna zo kougaina. Kougainu nona seka naore 4 auna zo mene ge nuna bainakama bibiya mene saine nasani wawa sero eyero sena, “Bung!” ² Ayero sinenu wo osi neyangyao zo mene kasa yenu gigiwang. Auna tame atu emo zo adungno mitinu gigiwang awiya nung tai aire. Nung eno emo tuwara ziyo simaora nona zo pugaiwa puro diro gorobo yero iwo dari baungna ara. ³ Nupema Lama mene pika namba 2 kougainu nona seka naore namba 2 mene wawa sero eyero sena, “Bung!” ⁴ Ayero senu wo osi yuyao zo kasa yena ara. Auna tame atu emo

zo adungno mitina nung awiya tawingna mono sorero pumai aune wina-de yero mamagayaese auna putoung nuna-una mitiya. Nupema winade yaora iwi bainakama awiya nung eno pugaiwa pungna ara. ⁵ Lama mene pika namba 3 awiya kougainu nona seka naore namba 3 mene wawa sero eyero sena, “Bung!” Ayero senu na diti yero gosinewang wo osi siwingyao zo mene kasa yena. Emo zo tame atu adungno mitina nung awiya sikeri nona sikeri yao zo waweng puro mitina. ⁶ Aune na nona seka naore 4 nunae-una towang atu emora ge ine eyero senu nigiwang, “Ma etobe zuma nuna awiya 10 kina. Nupema ame deka ayao ine igi yao 6 auna zuma nuna 10 kina. Ora uweri ou wainne amimene zo aodi mitiae.” ⁷ Arare Lama mene pika namba 4 kougainu nona seka naore namba 4 mene wawa sero eyero sena, “Bung!” ⁸ Asenu na diti yero gosinewang wo osi taung oiwora ine zo kasa yena. Auna tame atu emo zo adungno mitina awiya yazo nuna Magayao. Kowa iyaore mene nuna ago atu kasa yena. Arare awongto tawingna emo bauno awiya gausayato dubu siwongpatige yaya aune dubu zora emo bauno awiya iwora gi amingne dora botiyore yaya mou-mesa yao tawingna wo gorobore amimene gera yaetose sero auna putoung awongto eno pugaiwa ara.

⁹ Lama mene pika namba 5 kougaina. Ayero yenu aune emo bauno Tuwa Bayaura ge puro nasani bowi nuna kere daung gatinowa dedunauwa mamagayero nasani nauwa amimene ititi nunae aita susuwara atu mitiwa gigiwang ara. ¹⁰ Awong wawa sero eyero sewa,

“O Tuwa, ning dang gege. Ning sao putoungne yao. Ning me gege yero nosa. Be nazigo aung yai aune nae dewa auna ge sero aung yero pasena awiya emo bauno tawingna atu yero nowa auna abena pugarinesi?” ¹¹ Ayero sewa nung taung wori neyangyao tere-tare awong eno pugairo aung yero aune eyero sena, “Buro-mani otao mani niniae ena deka ayero daya mamagayaya namba niniae gitau sewang tauyena awiya witiro teng yaise oregatinasani diya maingkoka yepu.”

¹² Lama nung pika namba 6 awiya kougainu aune na nona zo eyao awiya gigiwang. Dumi baina ipenu aune wari siwing yero aura taung ine yena; ino awiya yuyero yu ine yena; ¹³ arasa awong bisi mene nemuya me ipinoi wururu sero wowosinowa ayero uritira atu wururu sero wosi tawingna yewa; ¹⁴ uriti awiya papia wiwingnonane ayero wiwingyero baungno aung yena; nupema dirire guture zo mitao masi nunae awiya yangduwa ara. ¹⁵ Nona ayero kasa yenu tawing sero emo tutuwa aune emo babuze aune gorobo emora gitau yao aune emo wau monine ta putoungne, emo witaota wosao apakana amimene pungyari sero daba umanata tawing enora toiro ¹⁶ aune isa eyero sewa, “O tawing, O daba, wosiro nae worayato adumao masi simaore auna atu adungno mitiya ouna benaungna oko babanene. Arita Lamana tini kapao awiya oko ganene. ¹⁷ Tini kapao nunato-una be mene nugu niya, arare emo awe mene dopero daigariniye?”

*Isreli emo 144,000 Tuwa Bayaura owere
yarineya.*

¹ Na nona awiya giro aung yero aune angelo 4 gigiwang ara. Awong tawing agewa sero auna dopero mitasani tawingna bisi 4 sorinasani mitiwa ara. Awiya bisi zo tawingnata witorata ira atu oko sumaise ayero yewa. ² Arata na gosinewang aune wari witaora atu angelo zo kasa yero buna. Nung Tuwa Bayau putoungne auna owe yaora nona puro nasani aune angelo 4 tawingne witore gera-gaira yaese sao awong awiya wawa sero eyero sena, ³ “Niye tawingta witota i awiya mena oko gera-gaira yae. Nae gitau Tuwa Bayaura soumani dubu megoto nunae-una owe puganane aune yepu.” ⁴ Ayero senu aune emo owere auna namba nunae eyao sewa nigliwang ara: Isreli emo dubu gitu auna-una 144,000 awiya owe yao ara. ⁵ Awong eyero yewa ara:

Yudara dubu auna 12,000 owe yewa;
Rubenna dubu auna 12,000 owe yewa;
Gadera dubu auna 12,000 owe yewa;

⁶ Asera dubu auna 12,000 owe yewa;
Naftalira dubu auna 12,000 owe yewa;
Manasara dubu auna 12,000 owe yewa;

⁷ Simionna dubu auna 12,000 owe yewa;
Lewira dubu auna 12,000 owe yewa;
Isakara dubu auna 12,000 owe yewa;

⁸ Sebulonina dubu auna 12,000 owe yewa;
Yosefera dubu auna 12,000 owe yewa;
Benzaminna dubu auna 12,000 owe yewa.

Emo dubu witaor amimene Tuwa Bayaura be-naungna atu dopewa.

⁹ Na dubu awiya giro aung yero aune nupema zo deka eyero gigiwang ara. Tawing sero sero emo dubu giti taung aingso nunae benaung giti nibamu, ora ge nunae deka benaung giti nibamu, auna agewara dubu ewezo nibamu, emo zo mene zazagao ine teng oko, awong amimene adumao masi simaore aune nupema Lamana-una nugu atu dopero mitiwa gigiwang ara. Awong mo taung wori neyangyaore gege. Awong wawong nunae mene sibiya puro dopero ¹⁰ ge be kerero wawa sero sinasani eyero sewa, “Korayao awiya Tuwa Bayau naname adumao masi simaore auna mitoiya auna atu ta Lamana-una atu butunoiya.” Ayero sewa ara. ¹¹ Arare angelo apakana adumao masi simaore aune buro emo tutuwa aune nona seka naore 4 awiya ziuno dopewa ara. Dopero Tuwa Bayau adumao masi simaore auna atu mitina aeno boma gaero koing gairo nung bowi nasani eyero sewa, ¹² “Name Tuwa Bayau naname auna yazo de ika gatinasani nung bowi yanene. Kotumao iwawaing awiya apakana nuna-una atu mitoiya. Aeno name nung eno dange sanene. Nung putoungna maung. Putoung apakana nuna-una atu mitoiya. Bowi amimene kasa yero mitao gege mitaise. Awiya me yaise.”

Awong yaya tamaore dabo minaore auna mokora atu kasa yero bumuwa.

¹³ Arare buro emo tutuwa auna zo mene na atata yero eyero sena, “Mo taung wori neyangyao puro neya awong nami ing? Awong natu bu-muwi?” ¹⁴ Na atata yenu ge abena eyero se-wang, “Emo tuwa nana, na auna susuwa awiya oko gosinena. Ning nika nitope gosinesa.” Ayero

sewang nung na eno eyero sena, “Awong yaya tamaore dubo minaore bainakama auna mokora atu bumuwa ara. Awong more taung worire nunae awiya Lamana yu mene saewa neyang-kaingkaing yena ara. ¹⁵ Arare yeme awong Tuwa Bayaura adumao masi simaore auna nugu atu nasani pingne warire awiya ibu nuna-una atu sou buro nuna nasani nowa ara. Arare adumao masi simaore auna atu mitoiya amimene awong doe-doe yero gurutu nasani nariniya. ¹⁶ Awong wo ma eno meri magayaota ouwe yao awiya ago nupema oko yarineya. Wari mene awong oko awariniya. Arita bisi kokoni yao mene oko nunae-una atu kasa yariniya. ¹⁷ Noeno okowata, Lama nung adumao masi simaore auna nugu atu dopero mitiya amimene awong wo sipsip diya yaine yariniya. Ayero nasani nao tauyaora ou tawing tura atu kasa nasani gubi-gubi noiya auna atu nung gitau bautunai awong nung ago yarineya. Ayero yai Tuwa Bayau mene ziziung nunae dupero aung yariniya arauwa.”

8

Lama mene pika namba 7 kougaina.

¹ Lama nung pika namba 7 kougainu aune uritira atu bewing aung soma bisi-bisi sero yowiwi yena. Ayero yenu be 30 minit ayao mitete aung yena. ² Aung yenu angelo 7 Tuwa Bayaura be-naungna atu mitowa awong awiya gosinewang ena mene to 7 awiya awong eno pugaiwa ara. ³ Ayero yewa angelo zo mene boingsa sereyao du-maora awang gol mene yao awiya puro baungno aita nugu atu dopenu ena mene boingsa sere

iwaingne daigairo nung eno pugaiwa. Awiya adumao masi simaore auna benaungna aita gol mene yao mitina auna tame atu pugatinasani ge nigao emo apakana auna isara susumaise ayero yewa ara. ⁴ Arare nung iyaora pugainu wawong nuna-una atu boingsa sere iwaingne amimene ge nigao emora isare dema tairo otao yero Tuwa Bayaura-una witina ara. ⁵ Angelo amimene ayero yero aune aitara atu iyao puro pu awang nuna-una gainu awang be bunu tawingna wiyekegainu wosina ara. Wowosi nasani papari-papari yenu bibiya bewing durukare bezenu dumi ipena ara.

Angelo 4 awong to pisewa.

⁶ Arare angelo ⁷ awong eno to waweng pugaiwa amimene to pisari sosewa. ⁷ Ayero yero angelo namba wan mene to pisenu wa aisi tau-tataware yao aune iyao yure dema tairo dawao amimene tawingna wosina ara. Wosinu tawing agewa 1/3 iyao mene awero aung yena ara. I agewa 1/3 awiya dema iyao mene awero aung yena. Yeko sisikore apakana iyao mene awero aung yena ara. ⁸ Ayero yenu angelo namba tu mene to nuna pisena ara. To pisenu nona zo diri baina iyaore zo ine awiya augaiwa witora gutena ara. ⁹ Gutenu wito agewa 1/3 yu gege yero aung yena ara. Ayero yenu witora wo agewa 1/3 awiya dema mamagayero aung yewa ara. Wang agewa 1/3 bebezegairo aung yewa ara. ¹⁰ Angelo namba 3 mene to nuna pisenu arasa baina zo uritira atu zokero wosiro izira ine yero awero beriberi yero ou ipu ena 1/3 aune ou tawing tura atu kasa nasani gubi-gubi noiya auna atu gutena ara.

11 Arasa auna yazo nuna awiya Dokowang yao. Arare ou ena awiya dokowang yenu emo mene miniwa dokowang yenu daigairo mene mama-gayero aung yewa ara. **12** Angelo namba 4 mene to nuna pisenu wari agewa 1/3 aune ino agewa 1/3 aune arasa ena 1/3 auna atu waru kasa yenu waegao nunae agewa 1/3 mume yena. Waegao nunae siwing-siwing yena, arare iya gatinaunu wari mene pore waegati nauna ara. Nupema ping deka ayero inone arasare pore waegati nauwa ara. **13** Na diti ika yero ni bouga baina zo gigiwang. Nung ika-kakamo nibamu otu yupunasani aune wawa sero eyero sena, “Yei, Yei, Yei. Angelo etamara to mitiya, awiya pisaya tawingna emo bauno awong nono yarinei?”

9

Angelo namba 5 mene to pisena.

1 Arare angelo namba 5 mene to pisenu na diti yero arasa zo uritira atu zokero wosiro bung tawingna yero mitina awiya gigiwang ara. Nung kowara kote be apaise ki nung eno pugaiwa ara. **2** Ayewa nung kowara kote be apenu boingsa baina iropuna ara. Buro awinoi boingsa irop-upunoiya ayao ine teng iropuro witiro warire uritire worero aung yena ara. **3** Boingsa auna mokora atu bubuzi babuze di nunae mani wekinoiya amimene kasa yero tawingna wosiwa ara. **4** Arata awong tawingna yekore nonane i gomine awiya iwo yaese sao okowata. Emo Tuwa Bayaura owe megoto nunae-una aung awiya gege iwo yaese sao. **5** Nupema daya magayaese okowata.

Tebeba gamaya ino 5 ayao yaya tapunasani naese ayero gege sao ara. Yaya awiya guye mene mani gainoi yaya tapunowa ayao ine. ⁶ Arare be auna atu emo awong magayari sarineya, arata oko magayarineya. Magayao watimarineya, arata magayao mene awong yangdoro awang yero babariniya. ⁷ Bubuzi babuze awiya gigiwang wo osira atu nasani winade yari sero nona wo osira dube atu dudunowa pupunowa ayero yewa ara. Gitau ato nunae-una atu nona zo mitina awiya gigiwang ziyo simaora nona gol mene yao aine yena ara. Ora ditibenaungne nunae awiya emora ine. ⁸ Giti ai nunae awiya bauno neyangyaora giti ai ine imoko-kaungkaung. Di nunae awiya wo layonna ine. ⁹ Zawong nunae bemi kapa mene yao ine mitina ara. Wati nunae mene bewing duruka sinena awiya wo osi daigairo amimene iwora babari sero kares watiuno puro bautunowa bewing sinoiya ayao ine. ¹⁰ Yungtu nunae awiya gugumi mene mani wekinoiya ayao ine ara. Di nunae awiya yungtu auna atu mitiya, amimene ino 5 auna mokora atu emo bauno gapunasani yaya pugatinasani narineya ara. ¹¹ Angelo kowa diya noiya amimene emo tuwa nunae ara. Yazo nuna Yuda gera Abadon, ora Grik emora gera awiya Apolion. (Naname gera awiya nona sisigairo aung yao emo.) ¹² Ni bouga mene be etama “Yei” ayero sena, auna zo aung yeti etobe miteyato.

Angelo namba 6 mene to pisena.

¹³ Arare angelo namba 6 mene to pisena. To pisenu aita gol mene yao Tuwa Bayaura be-

naungna atu mitoiya oko nuna siwongpatige
¹⁴ auna atu ge zo kasa yero angelo namba 6 to
 puro dopero mitina aeno ge eyero tugata yenu
 nigina, “Ou Yufretis baina auna paora atu an-
 gelo 4 bunaora atu mitowa, awong awiya bese
 babae.” ¹⁵ Awong amimene dawang awiya, o ino
 awiya, o waria wiya o aua awiya nugu yai tawing
 sero emo agewa 1/3 daya magayaese auna be
 bumai gari kora makora nasani mitauwa, awong
 awiya besena ara. ¹⁶ Arare gorobo emo nunae
 wo osi tame mitaese sao auna namba nunae 200
 milion ayero sewa nigiwang. ¹⁷ Na atiyo yaine
 nasani emo arita wo osi auna benaung nunae
 awiya eyao ine gigiwang ara. Emo awong taung
 wori nunae kapa mene yao — yuyaore, bunggere,
 nozayaore — awiya wosogairo newa ara. Ora
 wo osira ziyo ato awiya wo layonna ziyo ato ine.
 Be moko nunae-una atu iyao boingsare tawing
 awero beriberi yao yazo sopa dema kasa yena
 ara. ¹⁸ Arare nona kokoni yao etama amimene
 tawingna emo agewa 1/3 gera-gaira yero aung
 yewa ara. Wo osira-una be mokora atu iyao bo-
 ingsare tawing awero beriberi yaore kasa yena
 amimene ayero yena ara. ¹⁹ Wo osira putoung
 nunae awiya be nunae-una aune yungtu nunae-
 una atu mitina ara. Yungtu nunae awiya yi ine
 ziyo atore amimene yaya emo bauno eno pugati-
 nasani nauwa ara. ²⁰ Arare emo bauno agewa
 magayero aung yewa emo bauno agewa oko mag-
 ayaao mitiwa amimene nao nunae meko auna atu
 dubo oko darawa yao yewa. Awong iwaee puro
 nasani nauwa ara. Ayero nasani tuwa etegao —
 gol mene yao, silva mene yao, kapa mene yao,

daba mene yaota i mene yao — nona auna sou buro awiya oko yangduwao yewa. Nona awiya nao aung, diti aung, ge nigao ine teng oko, nupema puma sauma yao ine teng oko. ²¹ Awiya gege okowata, emo amimene tani nunaе meko ena — mani dao magayao, o kayangta goe isika yao, o kuma yao, o nona ugaing yao — tani meko awiya oko yangduwa.

10

*Angelo zo mene papia besao zo ewero Yohane
eno pugainu minina.*

¹ Na nona awiya giro aung yewang aune angelo baina zo uritira atu wosinu gigiwang. Nung bereze zo maze mo abena yero awiro mitina. Nupema giti gomi nuna-una atu mozi mene ziuno mitina ara. Benaung nuna wari diti ine. Te nuna etobe iyaora bebe ine ara. ² Nung wawong mene papia maingkoka zo besao awiya puro dopena. Ayero yero te me nuna awiya wito tame pugairo te mepo awiya tawingna pugairo dopena. ³ Dodopinasani wawa baina wo layon mene saine yena. Wawa senu bibiya 7 awong ge sewa ara. ⁴ Ge sewa besugainu na nigiro bukura gayari sero newang uritira atu na eno wawa eyero sewa wosina, “Bibiya 7 ge seseya awiya oko gayase. Nuka yangdo mitae.” ⁵ Ayero senu aune angelo witora arita tawingna te pugairo dopena amimene wawong me nuna yunu ye uritira gatinasani ⁶ Tuwa Bayau nao gege noiya, nung nona yero aung yena — uriti aune nona

uritira mitiya, o tawing aune nona tawingna mitiya, o wito aune nona witora mitiya — auna-in aikogatinasani eyero senu tau yena, “Be nupema zo oko mitiya.”⁷ Angelo namba 7 to nuna pisai bewing kasa yariniya be aune Tuwa Bayaura ge pungyao porofete dubu nuna eno keregairo sena auna me kasa yero aung yariniya.”

⁸ Ayero senu ge gitau uritira atu wosinu nigiwang dekaongka amimene nupema kasa yero na eno ge eyero tugata yena, “Ning baung, papia besao angelo wito aune tawing auna tame dopero iniro puro mitiya, awiya pumase.”⁹ Ayero senu na angelora-una baungno papia pugaise sewang na eno eyero sena, “Puro mini. Minasa be nina-una atu mege pika mene yaine yariniya, arata tini nina-una atu dokowang yariniya.”¹⁰ Ayero sero papia pugainu miniwang ara. Miniwang be nana-una atu pika mene mege yaine yena, arata nukewang tini nana-una atu dokowang yena ara.¹¹ Ayenu na eno eyero sewa, “Ning emo dubu witao, taung aingso nunae owe ewe-pape apakana arita ge benaung ewe-pape apakana aune emo tuwa nunae eno dema ge nupema keregairo se.” Ayero sewa ara.

11

Tuwara ge keregao emo etobe.

¹ Aune zo mene teumaora itu zo tung ine awiya na eno pugatinasani eyero sena, “Ning iropu, Tuwa Bayaura ibu aita nuna aune awiya teuno emo mokora atu isa buro nasani nowa awong awiya zazagase.² Arata ibura kakamo awiya oko

temaisa ara. Kakamo awiya oko temao yangdo mitae. Awiya diga emo eno pugaiwa ara. Awong amimene napo dang Yerusalem awiya ino 42 auna mokora atu usi-besi nasani narineya. ³ Arare na ge keregao emo nana etobe sana beki agewa mene mo abena yero awiro emo bauno eno Tuwara ge tugata nasani nayato wari be 1,260 ayero aung yariniya.” ⁴ Awongto i oliwa etobe aine, nupema damana piyao auna pugao dopaora susuwa etobe tawingna atu Tuwara benaungna dodopinowa aine ara. ⁵ Emo zo nung awongto eno iwo yari sai nunato-una be mokora atu iyao kasa yero emo awiya awero aung yariniya ara. Arare emo zo mene awongto eno iwo yariniya amimene ayero magayariniya. ⁶ Emo etobe awiya wa wosisinoiya awiya gazao auna putoung awongto eno pugaiwa, arare sayato wa oko wosao aung mitai Tuwara wini ge sinasani narineyato ara. Nupema sayato ou mene yu yaise auna putoung awiya dema awongto eno pugaiwa. Arare kotumao nunato-una sero nayato teng kasa yero nariniya. ⁷ Arare uritira ge sero keregao be numato aung yai aune kowara wo gorobo yao amimene kasa yero awongto iwo yero puro wosiro dai magayarineyato. ⁸ Magayayato emo mene aingso nunato awiya yangduwaya napo bainana kakame atu mitarineyato ara. Napo auna yazo pungyero Sodom ayero sero nowa, nupema Izip ayero sero nowa. Tuwa nunato napo dekaongka auna atu i pasaora dewa magayena ara. ⁹ Arare tawing sero sero auna emo taung aingso owe ewe-pape, ge benaung ewe-pape, amimene aingso nunato awiya wari be etama aune zo ageware

ayao awiya gosinasani narineya. Anasani ena mene mutari saya, ena mene awang sarineya ara.

10 Arata porofete etobe yaya mou-mesayao emo bauno eno pugarineyato amimene magayayato aune tawingna emo bauno mene aeno yawa yawa bainakama nasani ana-bonene nasani wau winapiti yarineya ara.

11 Arare wari be etama aune zo ageware aung yenu aune Tuwa Bayaura-una atu nao tamaora oweno mene aingso nunato-una toinu seka yero iropumuwato. Iropumuwato emo awong giro awang baina yewa ara. **12** Ayero yewa aune uritira atu wawa baina zo eyero nuto eno wosinu nigiwato, “Nito eyero witiro bungputo.” Ayero senu iwo dubu nunato awongto gosinewa aune awongto bereze mene pungnu uritira witiwato ara. **13** Awongto uritira witiwato be dekaongka aune atu dumi baina ipena ara. Ipenu napo bainana ibu niya ena (1/10) bezero wosiro emo bauno 7,000 dewa magayewa ara. Ayero yenu seka newa awiya awong awang yero Tuwa Bayau uritira Maung awiya bowi yewa ara.

14 Ni bouga mene be etama “Yei” ayero sena, auna etobera me kasa yeti dekaongkara gege mihiya. Arata mena kasa yariniya.

Angelo namba 7 mene to pisena.

15 Arare angelo namba 7 mene to pisena. To pisenu uritira atu ge baina betewa ara. Betti-nasani eyero sewa, “Tuwa naname aune Kristo Tuwa Bayau mene Emo Tuwara burora gerena, awongto yeme Tuwa yaora putoung puro tawing sero sero auna Tuwa yero nowato. Ayero

Tuwa yero nao gege narineyato.” ¹⁶ Ayero sewa buro emo tutuwa 24 Tuwa Bayaura benaungna adumao masih simaore nunae-una atu adungno mitowa amimene boma gaero koing gairo Tuwa Bayau eno eyero sinasani nung bowi yewa, ¹⁷ “O Tuwa Bayau, ning putoungna maung, nao gege nosa. Ning putoung bainakama nina amimene Tuwa yaora buro nina zayetes, arare nae ning eno dange sinasani ning bowi nenane. ¹⁸ Emo bauno apakana amimene ning eno tini kapaore nowa auna tini kapao nina mene kasa yetiya. Emo mamagayao auna ge sasa aung yaise auna be nugu niya ara. Mani sou dubu nina porofete aune ge nigao emo — emo witaota wosao ning samo dedunowa — awong aeno zuma pugaora be nugu niya. Ora tawing gera yero nowa awong awiya abena gera yarinesa auna be nugu niya ara.”

¹⁹ Awong ayero sewa aune uritira atu Tuwa Bayaura ibu bezenu tairo naora maguro ibu mokora mitooya awiya daung kasa yena ara. Ayero yenu bibiya bezinenu dumipenu wa sigorou aisi ine awiya kasa yero wosina ara.

12

Bauno zo aune ugama bainakama zo auna ungwe.

¹ Uritira atu kotumao tamaora etotoma zo eyero kasa yena ara. Bauno zo dopena, nung awiya wari maze mo abena yero awiro nena, te nuna-una wese awiya ino mitina, nupema ziyo nuna-una atu arasa 12 amimene ziuno ziyo simaora nona aine yero mitiwa ara. ² Nung mesa yero mani

pumari sero yaya tapunasani zi sinasani mitina ara.

³ Nung ayero nete dodopinenu aune uritira atu kotumao tamaora etotoma zo nupema kasa yena, awiya ugama baina zo mitina. Awiya taung nuna yu konakona yao; gitau ato nuna 7; ora komu nuna awiya 10; gitau ato nuna emo tuwara ziyo simaora nona 7 teng ine yero pugao mitiwa ara.

⁴ Nung too nuna mene uritira arasa ena 1/3 denu zokewa aune tawingna augainu wosiwa. Ugama nung ayero yero bauno mani pumari sero nenu giro eyero kotungno baungno nugu atu mitina: “Mani pumai nukarinena ara.” ⁵ Arare mani emodi pungna, awiya nung tawing sero sero auna emo dubu gitu awiya tung aeni mene diya yaise sao ara. Arare mani kasa yenu puro witiro Tuwa Bayaura-una adumao masi simaore auna zora atu pugaiwa ara. ⁶ Ora bauno awiya awang yero sungno eu yanawira baungna ara. Nung wari be 1,260 ayao nai aune nung eno bayao yero nona pugatinaese Tuwa Bayau mene mitao masi zo taungna ara.

Sanda uritira atu musugaiwa wosina.

⁷ Uritira atu winade bainakama kasa yena. Maikel angelo dubu nuna aune awong ugama dero tunari sero winade yewa, ugama aune angelo dubu nuna aune awong enaba dopewa ayero winade yewa ara. ⁸ Arata tau oko yewa. Maikel dubu nuna aune mene ugamara dubu awiya puro wosiro uriti sorewa. ⁹ Ayero nasani ugama baina awiya musugaiwa wosi tawingna yena ara. Nung awiya yi gitau otu nasani nauna noiya. Nung awiya emo gera pugao emo. Yazo nuna Sanda

ayero sinowa. Nung tawing sero sero auna emo bauno etegatinasani noiya. Nung musugairo angelo dubu nuna dema musugaiwa wosi tawingna yewa ara.

¹⁰ Arare uritira atu wawa zo eyero kasa yenu nigiwang, “Tuwa Bayau naname auna korayaо putoungne aune nupema emo tuwa yao buro nuna awiya yeme kasa daung niya era. Ora emo tuwa nuna Kristo auna emo tuwa yaora buro dema yeme kasa daung niya era. Noeno okowata, otao mani naname eno iwo nasani Tuwa Bayaura benaungna dopero pingne warire awong gera pugatinoiya, nung awiya yeme musugeya wosiya ara. ¹¹ Lama mene yu nuna ge nigao otao mani naname eno yangduna, nupema awong ge awiya iniro taka sero keregatinauwa, aeno awong iwo nunae awiya puro wosiwa. Awong nao nunae oko sorewa. Nao yangdoro magayari eo yewa. ¹² Arare uriti aune niye uritira atu nowa amimene dema yawa yawa yaese. Arata wito tawingne, oiyе, nito nono yarineito? Yeme ewiya Sanda mene niniae-una wowosiniya. Wosiro be nuna aung niya awiya gosinasani tini kapao pupuniya ara.”

Ugama mene bauno iwo yena.

¹³ Arare ugama nung musugaiwa wosi tawingna yero giginu kasa yenu giro nung bauno mani emodi pungna awiya iwo yero tunenu suna.

¹⁴ Ayenu bauno eno ni bouga baina auna wati pugaiwa puro yi awang yero yuno baungno mitao masi nuna eu yanawira atu mitina auna baungno pungyena ara. Atu mono pupunaya mitai dawang etama aune zo ageware aung yariniya

ara. ¹⁵ Bauno awang yero baungnu yi nuna ago bautara atu butunasani ou tuwagainu be nuna-una atu wosiro ou baina mene wosaine yena ara. Awiya bauno ou baina amimene daise sero ayero yena ara. ¹⁶ Arata tawing mene bauno awiya sorinasani be nuna gausenu ou ugama mene tuwagaina awiya auna baungno aung yena ara. ¹⁷ Ayenu ugama nung bauno eno tini kapao baina tauna. Ayero yero baunona awiso dubu awiya dari sero baungna ara. Tuwa Bayaura wini ge dipunasani Yesu kere daung gatinowa awong awiya dari sero baungna ara. ¹⁸ Ayero nasani wosi bage yero dopena ara.

13

Wito tura atu wo gorobo yao baina zo kasa yena.

¹ Arare na a gosinewang aune wito tura atu wo gorobo yao baina zo mene kasa yena. Nung komu nuna 10, ora gitau nuna awiya 7. Aune komu nuna awiya emo tuwara ziyo simaora nona 10 amimene mitiwa ara. Arata gitau nuna awiya yazo memeko-mameko gayao mitiwa ara. ² Wo gorobo yao baina gigiwang awiya benaung nuna eu pusi yazo lepat auna ine ara. Te-wawong nuna awiya eu wo yazo bea auna ine ara. Ora be nuna awiya wo layonna ine. Arare ugama nung putoung nuna aune emo tuwara adumao nuna aune diya yao buro nuna bainakama awiya wo baina eno pugaina ara. ³ Arata wo gorobo yao baina auna gitau zo dao magayao ine gigiwang. Arare amimene bozo nuna soyenu iwaing yena. Ayero yenu aune tawing sero sero auna emo

bauno awong wo awiya giro wawong di gauno aratapu nasani nuna-una ame nasani nauwa.

⁴ Ugama nung gorobo bainane putoungne pugaina, arare emo bauno mene ugama bowi yewa ara. Ayero nasani wo gorobo yao baina awiya dema bowi nasani eyero sewa, “Wo gorobo yao baina awiya nung aine zo mene oko niya. Arare awe mene nung eno iwo yao teng niye? Aung ara.”

⁵ Tuwa Bayau mene wo awiya ao-diyai wo amimene ge memeko-mameko sinasani Tuwa Bayaura yazo dena-betena nasani diya buro nuna nai ino 42 aung yaise sao ara.

⁶ Arare wo

amimene Tuwa Bayau nung nutope arita yazo bowire nuna arita uritira mitao masi yero nowa awong auna yazo awiya puro dena-betena nasani nauna ara.

⁷ Ayero yero Tuwa Bayaura emo dubu iwo yero dero disero ayaise Tuwa Bayau mene nigina.

Arare tawing sero sero emo bauno taung nunae owe ewe-pape arita ge benaung ewe-pape auna emo tuwa yaise sero auna putoung pugaina.

⁸ Arare tawingna emo bauno apakana amimene nung bowi yarineya. Emo bauno yazo nunae Lama dewa magayena auna bukura oko gayao mitao, awong amimene wo eno ayero yarineya ara. Buku awiya emo bauno nao me pumaese sao auna yazo awiya tawing oko tamaore atu gayao ara.

⁹ Dawongne mene ge ewiya nigiro baingtaese:

¹⁰ Zo nung bunaora gerao yero noiya amimene bunao gare towariniya.

Zo nung dubo kapaora gerao yero noiya amimene dubo kapaya magayariniya.

Ge amimene Tuwara dubu awong be auna atu tauyaore putoungne iniro taka saore naese siniya.

Tawing mokora atu wo baina zo kasa yena.

¹¹ Be aune wo baina* zo tawing mokora atu kasa yenu gigiwang. Nung lama ine, komu etobe ara. Ge nuna awiya ugama gitau kasa yena auna ge ine ara. ¹² Arare wo amimene wo gorobo yao baina gitau kasa yena auna benaungna atu mitasani diya buro nuna gege yena. Ayero nasani senu tawingna emo mene wo baina gitau bozore nawe magayero iwaing yero iropuna aeno boma gaero nung bowi yewa. ¹³ Wo baina tawing mokora atu kasa yena amimene tani putoungne ena yena. Ayero nasani senu tawingna emo gosinewa uritira atu iyao wosina ara. ¹⁴ Tani putoungne ayero yaise Tuwa Bayau mene nigina, arare wo amimene wo gorobo yao baina gitau kasa yena auna benaungna atu tani putoungne nasani tawingna emo bauno apakana etegaina ara. Ayero nasani senu wo gorobo yao baina awiya iwi mene dewa beba magayero iropuro noiya auna ititi zo kewewa ara. ¹⁵ Ititi awiya puro pugaiwa dopenu Tuwa Bayau mene niginu wo ago kasayena amimene oweno pisenu ititi kewaora toinu seka yero iropuro ge sena ara. Ge sinasani senu emo bauno nung eno boma oko gayao yewa awong awiya dedunaunu mamagayero nasani nauwa ara. ¹⁶ Ayero nasani emo witaota wosao, waureta bogamasa, aune emo tuwata soumani, awong apakana awiya senu wawong me nunaeunata megoto nunae-una taroro owere zo pugaiwa ara. ¹⁷ Taroro owere awiya wo gorobo

* **13:11:** Wo baina awiya porofete ge iwao. Keregao 16:13 awiya zazagairo gi. Nupema Keregao 19:20 arita 20:10 awiya dema gi.

yao baina auna yazota namba nuna ara. Arare emo taroro awiya oko puro nao yewa amimene nona wina-piti yao teng oko yewa ara. ¹⁸ Emo zo kotumao mitai giro wora namba tamaise. Namba awiya emora yazo ine ara. Namba awiya 666.

14

Lama dubu nuna aune dema Zaiyon diri atu dopewa.

¹ Arare na diti yero Lama Zaiyon diri atu dopero mitinu gigiwang. Emo bauno 144,000 mene nung aune dema dopero mitiwa gigiwang. Megoto nunae-una Lamana yazo aune Maung nuna-una yazo awiya gayao mitina ara. ² Arare uritira atu ge zo nigiwang, awiya ou sasa mene wowosinasani bewing sinoiya ayao ine, arita bibiya mene zorogatinoiya ayao ine. Nupema gera bewing awiya emo saoyao-oko mene gitara yere gamari sero dedunowa ge sinoiya bewing ayao ine nigiwang ara.

³ Awong adumao masih simaore aune nona seka naore 4 aune buro emo tutuwa auna benaungna atu dopero yere seka zo gamuwa. Yere awiya emo bauno ena mene gauno nigao ine teng oko ara. Emo bauno 144,000 awiya Tuwa Bayau mene tawingna emo bauno enana-una atu zuma gaena awong amimene gege yere awiya nigaine yao teng ara. ⁴ Awong amimene baunone oko tayao nasani nauwa. Awong amimene Lama nayero babariniye, awiya teng ago nowa. Awong awiya Tuwa Bayau mene tawingna emo bauno enana-una atu zuma gaero awong Tuwa Bayau arita Lamana dubu yaese gitau awong amaze zayero

puna ara. ⁵ Be nunae-una atu ge iwao oko kasa yena. Awong emo bauno pewayao ara.

Angelo etama mene ge sero wawa sewa.

⁶ Arare na diti ika yero angelo zo ika ikamo atu yuno bautunenu gigiwang ara. Nung bowi iwaing zo mitao gege mitao awiya tawing sero sero emo bauno, taung nunae owe ewe-pape, ge nunae benaung ewe-pape, awong aeno sari sero puro nena ara. ⁷ Nung amimene wawa sero eyero sena, “Niye Tuwa Bayau awang yero yazo nuna de ika gaipu. Noeno okowata, abena yaora be nuna kasa niya ara. Uritire tawingne witore oure yena, nung awiya bowi yepu!”

⁸ Ayero sero baungnu nuna-una bautara atu angelo zo mene buro wawa zo eyero sena, “Babilon* napo baina awiya bezero aung yetiya. Bezero aung yore nibamu yetiya. Napo auna mamono awong tawing sero sero auna emo bauno apakana awiya pasenana yupunasani nauwa. Arare awong arita mani ge nunae nigiwa amimene Tuwa Bayaura abena tamarineya, awiya emo imao mung miniro dau yero nowa ayero yarineya.”

⁹ Ayero sero baungnu nuna-una bautara atu angelo otao nuna zo mene buro wawa sero eyero sena, “Zo nung wo gorobo yao aune ititi nuna aune bowi yariniya, arita nupema megoto nuna-unata wawong nuna-una atu taroro owere pumariniya, ¹⁰ nung amimene Tuwa Bayaura

* **14:8:** Babilon. Ge nigao ena mene gosinowa Roma napo yero noiya. Ge Petoro mene gaena, ayao ine. (1 Petoro 5:13). Arata ena mene gosinowa Kristora iwo dubu yero noiya.

abena awiya tauno ou imao mung ine minariniya. Imao mung awiya ou mere dema oko tibiri-tabara yao, arare imaona putoung awiya tutupo mitiya. Tuwa Bayau mene tini kapao pupunasani abena nuna awiya imao mung ine emo auna mokora yasagai minariniya. Miniro aune angelo dubu dang auna-una ta Lamana benaungna atu iyao tawing awero beriberi yao aune auna mokora atu baungno yaya-biyaya tapunasani mitariniya.

11 Arare iyao mene emo ayao ine awiya yaya pugatinai auna boingsa awiya witao gege wiwitanasani mitariniya ara. Arare emo bauno wo gorobo yao arita wora ititi awiya bowi yarineya awong aune emo bauno ena wora taroro owere puro narineya, awong awiya yaya mene oko yangduwariniya. Be gitip pingne warire awiya yaya mokora oregao aung mitao gege mitarineya ara.”

12 Arare ge amimene susuwa eyero gipiniya: “Tuwa Bayaura dubu ge nuna dipunasani Yesu iniro taka sinowa awong amimene iyang yao aung tauyero naese.” **13** Nupema na uritira atu ge zo eyero wosinu nigliwang, “Ning ge ewiya gae: Be yeme eune zayero Tuwa iniro taka sero nete magayarineya, awong amimene yawa yawa yarineya.” Oweno mene deka ayero siniya, “Yore. Awiya me nibamu ara. Awong yaya buro nunae yangdoro oregatinasani iwaing narineya. Noeno okowata, nao nunaе-una me iyariniya awiya puro babarineya ara.”

Tawingna atu emo asugairo pumarineya auna etotoma kasa yena.

¹⁴ Ayenu na diti ika yero bereze neyangyao kasa yenu gigiwang. Bereze auna tame atu mitina, nung benaung nuna emora ine. Ziyo nuna-una atu emo tuwara ziyo simaora nona zo gol mene yao puro mitina ara. Ora wawong nuna mene zo iwi gegeruyao zo di wiso yao awiya puro mitina ara. ¹⁵ Arare ibu mokora atu angelo zo mene kasa yero bereze tame atu mitina aeno wawa sero eyero sena, “Ning iwi nina mene burora me kapero puro gurutu ye! Tawingna buro auna me iro mitiya, arare kapero pumaora be kasaniya ara.” ¹⁶ Ayero senu bereze tame mitina amimene iwi nuna augainu tawingna me apakana kapero aung yena ara.

¹⁷ Ayero yenu aune angelo zo mene uritira ibu mokora atu kasa yena. Nung deka ayero iwi gegeruyao di yao zo puro nena.

¹⁸ Arare nung butunenu angelo otao nuna zo mene aita mitina atu buna ara. Nung iyaora diya mene otao nuna iwi di yao puro nena aeno wawa sero eyero sena, “Ning iwi nina di yao puro nesa amimene tawingna wain me kapero aung ye! Me nuna sau iro aung yero mitiya.” ¹⁹ Ayero senu angelo otao nuna mene iwi augainu wain me kapenu puro gurutu yero augainu tenk baina auna toina. Tenk baina awiya Tuwa Bayaura tini kapao auna etotoma ara. ²⁰ Ayero yenu napo bautara atu wain me awiya patiwa pusupuro ou yero tenk mokora atu yu ine yero toto zora atu wowosinena. Wowosinete kuru baina yero wo osira te wawong nukero soma topetiro 320 kilomita ayero baungna arauwa.

15

*Angelo 7 awong putoung emo daigairo gerayao
awiya puro dopewa.*

¹ Arare na uritira atu kotumao tamaora etotoma baina zo giro wawong di gamuwang. Awiya angelo 7 awong putoung emo daigairo gerayao 7 awiya puro dopewa ara. Nona awiya Tuwa Bayaura abena gitau kasa yena auna agewa nuna ara. Nona awiya kasa yero aung yai aune Tuwa Bayaura tini kapao aung yaise sao ara.

² Arare na wito nazi zo gigiwang, awiya glas mene yao ayao ine iyaore dema tibiri-tabara yao ine mitinu gigiwang. Arare emo winadera eo yero wo gorobo yao baina arita ititi nuna yazo nununa taroro owere awiya awang sero puro wosiwa amimene wito nazi glas ine auna tame dopero gita dero yere gamao Tuwa Bayau mene awong eno pugaina awiya puro mitiwa gigiwang ara.
³ Awong Tuwa Bayaura buro-mani Mose auna yere arita Lamana yere eyero sinasani gapunewa, O Tuwa Bayau, ning putoungna Maung, ning buro witao yero nosa giro nonane iwaing yero noiya.

O emo bauno apakana auna emo tuwa,
ning ge iwao aung tani me gege yero nosa.

⁴ O Tuwa, emo bauno apakana ning samo daese sao ara.
Nupema emo bauno apakana yazo nina de ika gaese sao ara.

Ning dekaongka amimene dang ara.
Emo bauno dubu giti amimene nina-una buro ning bowi yarineya;
noeno okowata, ning abena pugao buro me yetesa

susuwa kasa daung gatiniya.

⁵ Arare na diti yero gosinewang uritira atu Tuwa Bayaura seli ibu auna masih dang nibamu auna towao be gausena ara. ⁶ Gausenu angelo 7 awong putoung emo daigairo gerayao 7 awiya puro newa amimene masih dang nibamu auna mokora atu kasa yewa ara. Awong taung wori iwaing neyangyao puro newa ara. Orata ipura geing diyao nunae gol mene yao awiya zawong nunae-una atu mitina ara. ⁷ Arare nona seka naore 4 dopewa auna zo mene awang 7 gol mene yao awiya angelo 7 aeno pugainu pumuwa ara. Awang 7 auna mokora atu Tuwa Bayau nao gege noiya auna tini kapao awiya beburo kiziba gairo mitina ara. ⁸ Arare ibura masih dang nibamu auna atu Tuwa Bayaura waegao aune Tuwa Bayaura putoung auna boingsa kasa yero bebuna ara. Arare zo mene masih dang nibamu auna towao ine teng oko yena. Angelo 7 awong putoung emo daigairo gerayao 7 awiya yasagaya kasa yero aung yai aune towao ine teng yariniya.

16

Angelo 7 awong Tuwa Bayaura tini kapao awiya awang nunae-una atu yasagaiwa wosi tawingna yena.

¹ Arare na ibura masih dang nibamu auna mokora atu wawa baina zo wosinu nigliwang. Awiya angelo 7 eyero tugata yena, “Niye baungno Tuwa Bayaura tini kapao awang 7 auna atu yasagaya wosiro baungno tawingna yae.”

² Ayero senu angelo namba wan mene baungno awang nunae-una atu nona yasagainu tawingna

wosina ara. Wosinu emo wo gorobo yao bainana taroro owere puro nasani ititi nuna bowi nasani nauwa nunae-una atu taungna bozo tauyao ewe-pape witao kasa yena ara.

³ Ayero yenu angelo namba 2 mene awang nuna-una atu nona yasagainu witora wosina. Wosinu wito mene yuyero emo magayaora yu ine yero aung yena ara. Ayero yenu witora wo apakana magayero aung yewa ara.

⁴ Ayero yenu angelo namba 3 mene awang nuna-una atu nona yasagainu wosi ou ipure gomine auna yenu yu gege yero aung yena ara.

⁵ Ayero yenu angelo oura diya sao amimene eyero senu nigiwang, “O Tuwa dang, ning dekaongka nauwasa nosa. Abena awong eno pugatinasani ge iwao aung tani me gege yero nosa. ⁶ Noeno okowata, awong emo dubu nina ta porofete dubu nina auna yu gera yewa, arare nine abena yu pugesa minineya ara. Arare awiya teng awong eno nesa ara.” ⁷ Aune aita nuka nune ge zo eyero senu nigiwang, “O Tuwa Bayau, putoungna maung. Awiya me ara. Yao abena yao nina ge iwao aung, me gege ara.”

⁸ Ayenu angelo namba 4 mene awang nuna-una atu nona yasagainu warira atu wosina. Warira atu wosinu Tuwa Bayau mene niginu wari kokoni nibamu yero emo bauno awena ara. ⁹ Ayero yenu emo bauno warira kokoni mene yanaka awenu awong Tuwa Bayau be nuna-una yaya meko nibamu awiya kasa yena auna yazo bowire nuna dena-betena yewa ara. Ayero nasani dubo nunae oko darawa yero Tuwa Bayau bowi yewa.

¹⁰ Ayero newa angelo namba 5 mene awang nuna-una atu nona yasagainu wosi wo gorobo yao baina auna emo tuwara masira yena ara. Wosinu emo bauno dubu nuna mume mene apakana worero duna ara. Ayero yenu emo awong yaya-biyaya tapunasani ewawa di mene gamuwa ara. ¹¹ Ayero nasani yaya-biyaya nunae aune bozo ewe-pape noyao nunae aune aeno sero Tuwa Bayau uritira maung auna yazo denabetena yewa ara. Arata awong nao nunae meko auna dubo oko darawa yewa.

¹² Ayenu angelo namba 6 mene awang nuna-una atu nona yasagainu wosi ou Yufretis baina auna yena ara. Nona awiya oura wosinu ou itiro aung yena ara. Awiya nagibo kasayai wari witaora atu emo tuwa kasayaese aeno ayero kasa yena ara. ¹³ Ayenu na gosinewang ugamar be mokora atu ta wo gorobo yaora be mokora atu ta porofete ge iwaora* be mokora atu iwae meko nibamu etama gereku ine amimene kasa yewa ara. ¹⁴ Awiya awong iwae me. Awong tani putoungne benaung gitu yaora putoung mitiya. Awong amimene ge diro tawing sero sero auna emo tuwa dubo gayaya Tuwa Bayau putoungna maung auna be bainana atu iwo puro puro yero kasayero winade-wanade yarineya.

¹⁵ “Ewiya gipu! Na ugaing yao emo mene mena kasa yaine yarinena. Zo nung taung wori aung nete meng gao tamao eno, dubo sekare nasani taung wori nuna diya yero baingtaise. Ayero yai aune gana yawa yawa yariniya.”

* **16:13:** Porofete ge iwao. Soremao Ge zo Keregao 13:11 auna atu mitiya awiya gi.

16 Arare iwae awong garawi zo yazo nuna Yuda gera Amagedon asinowa auna atu emo tuwa babuze awiya pu dekaongna gaiwa.

17 Aune angelo namba 7 mene awang nuna-una atu nona yasagainu sawara atu wosina. Ayero yenu ibura adumao masi simaore mitina auna atu ge zo eyero wosina, “Aung-kamore yetiya!”

18 Ayero sinenu paparire bewing durukare bibiyare kasa yenu aune dumi bainakama ipena. Gitau dumi ayao ine zo mene emo bauno kasa yero nasani nauwa auna-una atu oko ipao ara.

19 Ayenu napo baina awiya gausenu etama yena ara. Nupema tawing sero auna napo babuze apakana disero aung yena ara. Babilon napo baina auna mamono awiya Tuwa Bayau mene oko nuwegao kotupu nasani tini kapao nuna-una imao mung pugainu miniro aung yewa ara.

20 Ayero yenu gutu apakana aung yewa, nupema diri apakana tara yewa ara. **21** Ayewa uritira atu aisi wa ine, mouyao nuna beki rais ine 50 kilo, amimene wa mene wosaine yero emo bauno dena ara. Ayero yenu awong aisi wa meko nibamu auna atu yaya baina tapunasani Tuwa Bayau eno ge memeko sewa ara.

17

Pasena yao bauno baina amimene yaya meko pungna.

1 Arare angelo 7 awang 7 puro newa auna zo mene nana-una buro na eno eyero sena, “Pasena bauno baina ou daigairo auna tame adungno mitioya, nung abena nuna kasa yariniya, arare bung, gipana gase. **2** Tawing sero sero auna emo

tuwa mene nung aune dema pasena yero nowa. Nupema tawing sero sero auna emo awong nuna-una atu pasena nuna-una ou wain miniro dau yero nowa.”³ Ayero senu Oweno mene dubo nana topetinu angelo mene na yuno puro tawing emo aung auna baungna ara. Ayenu atu na bauno zo gigiwang, nung gorobo wo zo yuyao auna tame atu adungno mitina. Wora taungna atu yazo meko benaung giti awiya gayao mitina. Wo auna gitau 7 aune komu nuna awiya 10.⁴ Ora bauno awiya nung taung wori zuma baina, yuyaore yurezazinane, awiya wosogairo mitina ara. Arata simao benaung giti noyaore golre daba iwawaingne waubebe zuma bainane mene yao awiya duduwegairo mitina ara. Nung wawong nuna mene awang zo gol mene yao awiya puro mitina, awiya pasena nuna-una nona meko kaungwayao amimene be bumao.⁵ Megoto nuna-una atu yazo zo susuwa nuna pungyao awiya eyero gayao mitina, “Babilon napo baina, pasena bauno apakana auna ai. Nupema tawing sero sero auna pasena memeko-mameko auna ai.”⁶ Bauno amimene Tuwara emo Yesura bowi sao emo yero newa dewa mamagayewa auna yu mininawe dau nibamu yero mitinu gigiwang ara.

Giro na yangka sero wawong di gamuwang ara.⁷ Ayero yewang angelo mene na eno eyero atata yena, “Nono yero wawong di gapunesi? Na baunona susuwa ta wo gitau ato nuna 7 o komu 10 amimene bauno dipuniya auna susuwa sana nigarinesa.⁸ Gorobo wo baina gigesa awiya gitau nasani nauna, arata yeme oko niya, ago awiya kowara atu yesese yero witiro buro gera yao tau-

tataware yao tamariniya. Arare wo gitau nasani nauna, yeme awiya oko niya, nete ago yesese yariniya, nung awiya tawingna emo mene giro wawong di gauno nung aratamarineya. Tawing zayero kasa yena be aune yazo nunaе nao bukura atu oko gayao emo dubu amimene ayero yarineya ara.

⁹ Emo kotumao bainane mene gege susuwa ewiya nigao ine teng ara: Wora gitau ato 7 awiya diri 7 ara. Bauno mene auna tame adungno mitiya ara. ¹⁰ Nupema gitau ato 7 awiya emo tuwa 7 ara. Auna mokora atu 5 yemaoko kasa yero nawe aung yewa, arata zo awiya yeme eune niya, ora zo awiya ago nete kasa yariniya. Kasa yero be apungkaka gege naise sao ara. ¹¹ Wo gitau nasani nauna, yeme oko niya, amimene emo tuwa 7 auna-una atu susuuno namba 8 yariniya ara. Ayero yero gera yao tamariniya ara.

¹² Wora komu 10 gigesa awiya emo tuwa 10 ara. Arata awong diya buro nunaе be yeme eune oko zayao. Awong nete emo tuwara putoung puro diya buro nunaе zayero gorobo wo aune dema be apungkaka gege narineya. ¹³ Awong kotumao nunaе dekaongka, arare awong diya buro yaora putoung nunaе awiya wo gorobo yao eno diriye-garineya ara. ¹⁴ Ayero nasani aune Lama eno iwo yero winade-wanade yarineya ara. Ayero yaya Lama mene tauyero awong puro wosiro dariniya ara. Nung amimene emo babuzera Emo Bainা, arata nupema emo tuwara Emo Tuwa. Ora dubu nuna nune yausero punu nung iniro tau-tataware yero nowa, awong amimene nung aune dema nasani iwo puro wosiro darineya.”

¹⁵ Ayero sero aune eyero susuuno na eno sena, “Pasena bauno nung ou daigairo auna tame atu adungno miti gigesa, ou awiya emo dubu gitawing gitawing benaung ewe-pape ge benaung ewe-pape noyao ara. ¹⁶ Ora komu 10 gigesa, awong aune wo gorobo yao awong amimene pasena bauno awiya iwo nasani gera yero mo nuna apakana sorero puro goi nuna miniro aung yero iyaora igiyarineya ara. ¹⁷ Arata tebeba oko yarineya. Nona Tuwa Bayau mene kasa yaise sinoiya awiya nung dubo nunae-una atu sai, teng awong ge nuna dimaine yero yarineya. Awong dubo dekaongka yero emo tuwara putoung nunae awiya wo gorobo yao eno pugairo sou buro nuna nasani naya Tuwa Bayaura ge awiya me yariniya ara.

¹⁸ Arata ning bauno gigesa, awiya napo baina ara. Nung amimene tawing sero auna emo tuwa diya yero noiya.”

18

Babilon napo disariniya auna ge.

¹ Arare nona awiya kasa yenu gigiwang aune angelo zo uritira atu wosinu gigiwang. Nung putoung bainane, nupema waegao nuna mene tawing waegairo aung yena. ² Nung wawa sinasani eyero sena, “Babilon napo baina awiya disero aung-kamore yetiya. Yeme napo awiya iwaera mitao masi niya. Iwae memeko-mameko mene waro motu nuna auna puingnowa. Ni mamani memeko-mameko mene auna atu paung yero nowa ara. ³ Tawing sero sero auna emo mene

pasena nuna-una ou wain gorobo yaore mininasani nauwa, nupema tawing sero sero auna emo tuwa awong buro nung aune dema nasani emo mene bauno daigaine yero nasani nauwa ara. Tawing sero sero auna bisnis emo buro zamenan simena nuna-una atu desetiti nasani buro yero wau moni witao tapunauwa.”

⁴ Ayenu na uritira atu wawa zo eyero wosinu nigiwang, “O emo bauno dubu nana, niye napo awiya yangdoro zanepu! Atu nete pasena nuna meko soremaneya, nupema ninae-una atu abena nuna-una yaya-biyaya mene ninae-una semaniya. ⁵ Napo auna pasena mene gorugoru yero uritira atu kasa niya, arare Tuwa Bayau mene pasena nuna awiya oko yangduwariniya. ⁶ Arare bauno amimene niye eno yena deka ayero abena yepu. Ayero nasani abena puro witiro yepu. Nune imao mung niye eno pugainu miniwa, auna abena pugari sero imao mung tau-tataware yao pugaipu minae. ⁷ Nung taung puro wiwitinasani aratamao nuna ago nasani nauna, arare auna teng yaya-biyayare dubo minaore pugaipu pumae. Nung dubo nuna mene eyero sinoiya, ‘Na bauno tuwa baina yero nona. Na bauno gamota bogamasa okowa. Dubo minao mene nana-una atu kasa yao ine teng oko.’ ⁸ Ayero sinoiya, arare wari be dekaongka auna atu nuna-una atu nona meko — yaya magayao aune dubo minao ta dora botiyo — amimene kasa yariniya ara. Arita nupema iyao mene nung awai aung yariniya. Noeno okowata, Tuwa Bayau nung putoungna maung mene pasena nuna-una abena pugatiniya.”

⁹ Tawing sero sero auna emo tutuwa nung aune

dema pasena nasani ana-bonene yero nauwa awong amimene iyaora boingsa nuna witai giro zire-buware yarineya ara. ¹⁰ Ayero nasani yaya nuna tapuniya awiya giro awang yero ake atu dodopinasani eyero sarineya, “Oiye, Oiye, napo baina Babilon. Napo tauyao. Abena nina mena kasa yariniya ara.”

¹¹ Ora tawing sero sero auna bisnis emo awong “Awe mene nona naname zuma gayariniye?” ayero sero deka ayero zi sinasani dubo mininasani mitarineya ara. ¹² Wau eyao ine wina-piti yewa: Gol, silva, waubebe zuma bainane, mo simao bainane neyangyao yure zazinane ine, mo silika, mo yuyao, i benaung gitit noyao sere iwawaingne, nona elefant di mene yao, nona i zuma bainaneta barasita aenita daba owe-kakawere mene yao. ¹³ Nona ayao aune i posa tata, nona minao sereyao, nona iyao boingsa sere iwaing yaore, ou sereyao aune ou wainne, uweri, plawa iwawaing, wuit, wo bulimakao, wo sipsip, wo osi kares nuna aune, aune soumaina taung ititire.

¹⁴ “Nona arataungno pumari sero yero nosa amimene ning yangdoro aung yetiya. Nupema nona minao ipu ewa-gaewa yao ta simao ewezo puro nosa awiya tara yero aung yetiya. Kaunete nupema oko tamarinesa.”

¹⁵ Arare bisnis emo nona ayao ine awiya nung aune dema wina-piti yero nasani wau baina tamuwa, awong amimene napo disero aung nena awiya giro awang nasani akepari yero dodopinasani zi sinasani yo apunasani eyero sarineya, ¹⁶ “Oiye, Oiye, napo baina. Ning

taung wori iwaing — neyangyaore yuyaore yure zazinane — awiya wosogairo nauwasa. Ayero yero simao benaung gitit noyaore — golre daba owere waubebe zuma bainane — nona amimene taung nina sipunasani nauwasa. ¹⁷ Yeme awiya zamena simena nina apakana noyewa yero aung yetiya.”

Wangna mamono ta wangna kapten soumaine ta buro emo witora atu wangna buro baungno ayero nasani nowa awong deka ayero akepari yero doper ¹⁸ iyaora boingsa iropunu giro zi aware yanakana sinasani eyero sewa, “Napo baina ayao ine zo oko mitiya.” ¹⁹ Ayero sero awetu suwero zi sinasani eyero sewa, “Oiye, Oiye, napo baina. Wangna mamono mene zamena simena nina-una atu wau monine yewa ara. Arare yeme ewiya disero mena meko yetesa.”

²⁰ “Arare uriti aune Tuwara emo baunota aposolo ta porofete, niniae mene zo disero aung niya aeno yawa yawa yepu. Noeno okowata, napo baina pasena niye eno nauna, auna abena Tuwa Bayau mene yeti aung niya ara.”

²¹ Ge ayero kasa yenu aune angelo tau-tataware yao zo mene daba baina zo puro witora augainu tura baungna ara. Tura baungnu eyero sena, “Babilon napo baina deka eyero yanakana musugaya wosai emo kaunete nupema oko tamarineya. ²² Be aune emo to pisi nasani gogoing dedunowa auna bewing awiya nina-una nupema oko kasa yariniya. Nupema moni tamaora buro ewe-pape awiya deka ayero bisi binono dero aung yariniya. Nupema u soyao araora bewing nupema oko kasa yariniya. ²³ Damanana waegao nina-una nupema

oko kasa yariniya. Ora emo baunona gerogaira getuwao deka awiya zo oko kasa yariniya. Noeno okowata, bisnis emo nina mene tawing sero sero auna baungno emo babuze yero goe isika nina mene tawing sero sero auna emo bauno etegairo puro aung yewa. ²⁴ Porofete ta Tuwara emo ena ta tawing sero sero auna emo bauno apakana dedunauwa mamagayero nauwa auna yu awiya nina-una atu mitoiya, arare ning eno ayero yariniya ara.”

19

Yohane nung uritira atu yawa yawa baina kasa yenu nigina.

¹ Ayenu na uritira atu emo dubu bainana duruka nigliwang. Awong bowi nasani eyero sewa, “Haleluya! Korayao, simao waegaore, putoung, awiya Tuwa Bayau naname-una atu mitiya. ² Nune abena pugatinasani ge iwao aung tani me gege yero noiya. Pasena bauno baina nung tawing sero auna emo pasena gipinasani gera yena aeno pasena abena pugaiya ara. Ayero nasani soumani dubu nuna-una yu awiya bauno mene gera yena auna abena yeti teng yetiya.”

³ Ayero sero aune eyero sewa, “Haleluya! Napo baina auna boingsa mene be gitit witao gege wiwitinasani mitariniya.” ⁴ Ayero sewa buro-emo tutuwa 24 aune nona seka naore 4 awong boma gaero koing gairo Tuwa Bayau adumao masi simaore auna atu mitoiya awiya bowi nasani eyero sewa, “Me memoko ara. Haleluya!”

⁵ Arare adumao masi simaore auna atu ge eyero kasa yena, “Tuwa Bayaura sou emo niye, niye apakana nung bowi yero aung yepu! Witaota wosao amimene nung awang nasani ayero yepu.”

Lama mene dubu nuna maze bauno ataine yenu ana-bonene bainakama nasani yawa yawa yewa.

⁶ Arare emo ditibainane mene ge betinewa gaga nigliwang, awiya ou sasa mene wowosi nasani bewing sinoiya ayao ine, arata nupema bibiyara bewing ine yena ara. Awong ge eyero sewa, “Haleluya! Tuwa naname Tuwa Bayau nung putoungna maung amimene diya yao buro nuna daung mokera zaniya. ⁷ Aeno name yawa yawa nasani yazo nuna de ika gatinasani nung bowi yanane iwaing yae. Noeno okowata, Yesu nung Tuwa Bayaura Lama amimene dubu nuna maze bauno abena yero atari sero niya auna ana-bonenena be nugu niya. Arare bauno nuna mene nuka nutope sosero kora yero mitiya. ⁸ Tuwa Bayau mene taung wori neyangyao iwaing-kawaing awiya wosogairo puro naise pugaina ara.” Taung wori neyangyao awiya Tuwara emo dubu auna nao iwaing-kawaing awiya etotoma niya. ⁹ Arare angelo mene ge zo na eno eyero sena, “Ning ge eyero gae: Lamana ana-bonenena bumaese sao awong amimene yawa yawa yaese.” Ayero sero sena, “Ge ning eno tugata nena awiya Tuwa Bayaura ge memoko ara.” ¹⁰ Ayero senu na nung eno boma gaero nung bowi yari yewang nung awang sero eyero sena, “Ayero oko yase! Na soumani otao nina gege. Otao mani nina ena awang yao aung Yesu iniro taka sero nasani yero

nowa auna otao na deka dema ara. Ning Tuwa Bayau gege bowi ye.” Oweno mene porofete uwinoi ge sinowa Oweno deka amimene emo sorepunoi Yesura yazo keregatinowa ara.

Yohane mene Yesu aune gorobo emo dubu nuna awiya gigma.

¹¹ Aune na diti yero uriti gausenu wo osi neyangyao zo gigiwang. Auna tame atu mitina nung awiya yazo nuna eyero sewa nigliwang: “Emo buro nuna diya yero baingtiti noiya,” arita, “Emo tani me gege noiya.” Nung emore baunone gera pugairo ge me gege sinoiya. Nupema nung winade yari yero giro emo awigairo aune winade yero noiya. ¹² Diti moko nuna etobe awiya iyao beriberi yero noiya ayao ine; ziyo nuna-una atu emo tuwara ziyo simaora nona witao mitiwa; yazo nuna zo nuna-una atu gayao auna susuwa awiya nung nuka nutope nata gosinoiya.

¹³ Taung wori nuna imoko-kaungkaung awiya yu suwao. Yazo nuna awiya, “Tuwa Bayaura ge” ara. ¹⁴ Bautunenu uritira atu gorobo emo dubu giti awong wo osi neyangyao auna tame atu adungno nung ago yewa. Taung wori nunae iwaing-kawaing wosewa neyangyao beingti aung.

¹⁵ Be moko nuna-una atu winade yaora iwi diyao zo kasa yena amimene emo dubu giti awiya dariniya. Ayero yero tung zo aeni mene yao awiya puro nasani awong diya yariniya. Ayero nasani Tuwa Bayau putoungna maung auna tini kapao baina awiya keregatinasani abena pugaora buro yariniya. Awiya emo mene wain me tenkra pugairo papatinowa ou nuna wowosinoiya ayero

iwo nuna patariniya. **16** Taung wori nuna-una towang atu ta apapa deungbera atu yazo nuna eyero gayao mitiya, “Emo tutuwara Emo Tuwa, nupema emo babuzera Emo Bainā.”

Yesura be mokora atu winade yaora iwi mene wosiro iwo dubu nuna dero aungyariniya.

17 Na diti yero angelo zo warira atu dopenu gigiwang. Nung atu dopero ni mamani ika atu yuno buro baungno newa awong amaze yausero eyero sena, “Tuwa Bayau mene nona minao niye eno tapuniya, arare niye apakana bungpu augae! **18** Ayero nasani emo tuwa babuzera taung aingso goire gorobo emora diya auna taung aingso goire ta emo kikiyongnena taung aingso goire aune wo osire iwo dubu nunae aune auna taung aingso goire aune emo apakana — emo tuwa ta soumani, witaota wosao — auna taung aingso goire awiya miniro aung-kamore yae.”

19 Arare na wo gorobo yao ta tawing sero sero auna emo tuwa gorobo emo dubu nunae aune amimene apakana augaiwa gigiwang. Awong emo wo osi neyangyao auna tame atu adungno mitina nung aune gorobo emo dubu nuna awong aune iwo yari sero kasa yewa. **20** Iwo yari sero kasa yewa arata wo gorobo yao aune porofete ge iwao awongto awiya saniro puro bunewa. Porofete ge iwao nung gitau tani putoungne benaung giti noyao wo gorobo yao auna benaungna atu nasani emo wo gorobo yao auna yazo diungno puro nasani nauwa, o nupema ititi nuna eno boma gaero bowi yero nasani nauwa, emo dubu awiya etegati nasani nauna. Aeno wo gorobo

yao aune porofete ge iwao awongto oko magayaو seka ayero saniro puro au iyao awinasani mitoiya auna gaiwa wosiwato ara. ²¹ Ena awiya emo wo osi neyangyaora tame atu mitina auna be mokora atu iwi mene wosiro dero aung-kamore yena ara. Ayero yenu ni mamani mene kasa yero taung aingso goire nunae miniwa oti beba yena ara.

20

Nete Sanda bunaya dawang 1,000 mitariniya.

¹ Uritira atu angelo zo wosinu gigiwang. Nung koteria ki aune seni baina zo dema puro nena. ² Nung ugama awiya yazo nuna “Yi matu” nung “Emo gera pugao emo” nupema “Sanda,” nung awiya saniro puro seni mene bunero dawang 1,000 bunaora atu mitaise sero ³ musugainu kowara wosina ara. Wosinu kote be awiya ki yenu gaunu aune sao mung yasagainu gauna ara. Awiya Sanda mene tawing sero serora emo bauno awiya etegao ine teng oko yero mitai dawang 1,000 aung yaise sero ayero yena ara. Aung yai besaya kasa yero be apungkaka gege nariniya.

Emo bauno gitau iroparineya auna ge.

⁴ Na adumao masih simaore ena mitiwa gigiwang. Emo auna tame atu adungno mitiwa gigiwang awong awiya ge kora yao emo ara. Nupema emo bauno ena Yesura bowi sinasani Tuwa Bayaura ge awang yao aung puro nauwa aeno dubo nunae kapewa auna ititi dema gigiwang. Awong gitau wo gorobo yao arita wo auna ititi awiya oko bowi nauwa. Nupema wo auna taroro owere nunae-una megotorata wawongna atu oko

dero puro nasani nauwa. Emo bauno amimene biritira atu iropumuwa gigiwang. Awong iropuro Kristo aune dema emo tuwa buro nasani nawe duwa dawang 1,000 aung yena. ⁵ Arata mamagayao ena mene zo awong oko iropao dawang 1,000 aung yai gari diya mitiwa. Iropumuwa gigiwang awiya iropao namba wan ara. ⁶ Iropao namba wan auna iroparineya awong amimene yawa yawa nasani dubo pewayao narineya. Emo dubu ayao awiya magayao namba tu mene puro wosao ine teng oko. Awong Tuwa Bayau ta Kristo auna pirisa dubu nunato yero narineya ara. Ayero yero nung aune dema emo tuwa buro nasani naya dawang 1,000 aung yariniya ara.

Sanda bunao koteria atu kasa yero aune aung yariniya.

⁷ Dawang 1,000 aung yai aune Sanda bunao koteria atu besaya nupema kasa yero bumariniya. ⁸ Kasa yero emo dubu sero awong tawing age-warata agewara ikata enaka auna dubo sisigairo Gogo dubu arita Magogo dubu auna emo yo-dubo nunae uwai awong iwo dubu puro bumarineya. Awong namba nunae awiya yowangsa ine, zazagaine yao teng oko. ⁹ Kasa yero tawing garawi baina auna baungno witiro emo pewa yetugao mene napo pugairo mitiwa awiya zimuwa ara. Napo awiya Tuwa Bayau mene giro aratapunoiya. Ayero newa aune uritira atu iyao wosiro Sandara dubu awenu mamagayero aung yewa ara. ¹⁰ Aune Sanda nung dubo nunae sisigati nasani nauna nung awiya iyao awinasani mitao gege auna augaiwa wosina ara. Wo gorobo yao aune porofete

ge iwao awongto masi dekaongka auna atu mitiwato ara. Arare awong etama pingne warire yaya kokoni yao tau-tataware yao tapu nasani mitao gege mitarineya ara.

Ago koto baina kasa yariniya.

¹¹ Adumao masi neyangyao baina zo gigiwang. Adumao masi auna atu emo zo adungno mitina, nuna benaungna atu uritire tawingne awang yero bamuwato mitao masi nunato aung yena. ¹² Ayero yewato aune emo bauno mamagayao witaore wosaore amimene nuna benaungna atu adumao masi simaore auna susuwarra atu dopewa gigiwang. Dodopinewa aune buku ena apena ara. Apero bautunete zo apena amimene zo nao mera buku. Arare nung mamagayaora nao auna ge bukura gayao mitina awiya gosinasani ge nunae senu aung yena ara. ¹³ Arare be auna atu wito mene mamagayao nuna-una mokora atu mitauwa awiya yangdunu kasa yewa ara. Nupema biriti deka ayero emo mamagayao awiya yangdunu kapetegaiwa ara. Kowa nung deka ayero emo mamagayao yangdunu kapetegaiwa ara. Ayero yewa adumao masira atu mitina amimene mamagayaora nao auna susuwa awiya gosinasani abena nunae-una ge kora yenu aung yena ara. ¹⁴ Ayero aune Magayaoto Kowa awongto awiya puro au iyao awinasani mitoiya auna gainu wosiwato ara. Iyao amimene magayao namba tu niya ara. ¹⁵ Arare emo zo dema yazo nuna nao mera bukura atu kau yero giro augaiwa iyaora wosina.

21

Uriti sekaware tawing sekaware kasa yarineyato.

¹ Na uriti sekaware tawing sekaware gigiwang. Noeno okowata, uriti mature tawing mature yemaoko mena aung yewato. Wito deka ayero yemaoko mena aung yena. ² Arare napo dang Yerusalem Tuwa Bayaura-una uritira atu wowosinenu gigiwang. Napo auna simero amero yao awiya gigiwang bauno gerao zo emo eno pugari sero sipunonane ayao ine yena ara. ³ Arare adumao masi simaore auna atu ge baina zo eyero kasa yenu nigiwang, “Ewiya gipu! Tuwa Bayaura mitao napo emo baunona una atu kasa niya. Nune nunae-una towang atu mitao-masi yai awong emo bauno dubu nuna yero narineya ara. Tuwa Bayau nung nuka nutope nunae-una atu nasani ⁴ ziziung nunae dupero aung yariniya. Magayaota dabo minaota zi be kerero saota yaya tamao amimene atu zo oko kasa yariniya. Noeno okowata, nao matu awiya aung yena ara.”

⁵ Arare adumao masi simaore auna atu mitina amimene eyero sena, “Ewiya gipu! Na nona benaung giti apakana awiya seka-aiware tapunena.” Ayero sero na eno eyero sena, “Ge awiya memoko nibamu, arare gae.” ⁶ Ayero sero na eno eyero sena, “Yetena kasa yetiya. Na zayaore aung yaore auna maung. Na nona benaung giti apakana yero aung yewang. Arare zo nung ouwe yai sai giro na naora ou kurura atu dungno zuma aung pugana minariniya. ⁷ Zo nung winadera gewera yero bautunete besugariniya amimene nona auna maung yariniya ara. Ayero

yai nane Tuwa Bayau nuna yero nana nung deka ayero mani nana yero nariniya ara. ⁸ Arata emo eyao ine amimene iyaora baungno mitarineya: winade yaora putoung awong aung, sero duwao emo, emo moko meko, mani dao magayao emo, kuma yao emo, doo kayang yao emo, tuwa etegao bowi yao emo, aune ge iwao ge sao emo ara. Awong apakana iyao awinasani mitoiya auna babaese sao ara. Iyao awiya magayao namba tu ara.

Yerusalem napo sekawa uritira atu wosariniya.

⁹ Angelo 7 awong amimene gitau emo daigairo disaora nona 7 awangna puro dopewa auna zo mene nana-una buro eyero sena, “Ning bung, Lamana bauno gerao awiya gipana gase.” ¹⁰ Ayero senu Oweno mene dubo nana topetinu diri baina zo auna na yuno punu witiro baungno dang napo Yerusalem awiya Tuwa Bayaura-una uritira atu wowosinenu na gipenu eyao ine gigiwang ara: ¹¹ Tuwa Bayaura simao waegaore mene napo awiya waegairo duwao. Waegao nuna awiya zo, daba zuma bainane mene pipiri-peperi yaine nena. ¹² Goma daba mene ziuno gaero baungno ika-kaka yao. Goma auna towao be 12, aune angelo towao be sero diya yero nowa awiya deka ayero 12. Towao be sero Isreli emo dubu 12 auna yazo nunae tere-tare gayao mitiwa ara. ¹³ Wari witaora ina atu towao be etama mitiwa, wosi bage ina yaora auna atu etama mitiwa, witi ika ina yaora deka ayero etama mitiwa, wari wosaora deka ayero etama mitiwa ara. ¹⁴ Napo gomara poza awiya daba 12 ziwong pugaine yewa. Arare daba 12 auna deungbera Lamana

aposolo 12 auna yazo nunae 12 deka ayero gayao mitina ara.

Yerusalem napo sekawa auna ititi.

¹⁵ Angelo na eno ge sena amimene teumaora itu zo gol mene yao awiya puro dopena amimene napo towao be nuna aune goma nuna aune awiya teuna. ¹⁶ Napo awiya imoko nuna aune biringao nuna aune nupema ikapari yero witao nuna auna teumao deka dekaongka gege ara. Arare angelo mene napo awiya ziuno teumaora itu nuna amimene teunu 2,400 kilomita ayao yena ara. Imoko nuna enabare enabare deka dekaongka gege ara. Auna nupema agewa nuna awiya deka ayao ara. Wesera imoko nuna mitiya deka dekaongka ikara mitiya ayao ara. ¹⁷ Goma auna dopao nuna awiya teunu 70 mita ayao yena ara. Emo mene itu puro nasani teupunonane ayao ine awiya angelo mene itu puro nasani napo teuna ara. ¹⁸ Napo goma awiya daba iwaing mene yao ara. Nupema napo awiya gol mene yao. Napo awiya tangsao glas ine, gasa ziwariniya. ¹⁹ Napora goma auna daba ziwong pugaiwa auna atu daba mamanikaka zuma bainane amaze tame atu pugaiwa tataka sero waegati nasani mitiwa. Ziwong namba wan awiya daba iwaing glas ine yazo nuna zaspa amimene yao. Ziwong namba 2 awiya daba bungge ine yazo nuna sapaiya mene yao. Ziwong namba 3 awiya daba neyangyao yazo nuna aget mene yao. Ziwong namba 4 awiya daba gesayaoyazo nuna emeral mene yao. ²⁰ Ziwong namba 5 awiya daba neyangyaore yuyaore yazo nuna sadonikis mene yao. Ziwong namba 6 awiya daba

yuyao yazo nuna konilian mene yao. Ziwong namba 7 awiya daba nozayao yazo nuna krisolait mene yao. Ziwong namba 8 awiya daba bungge ine yazo nuna beril mene yao. Ziwong namba 9 awiya daba nozayao yazo nuna topas mene yao. Ziwong namba 10 awiya daba nozayao zo yazo nuna krisopres mene yao. Ziwong namba 11 awiya daba buruma yao zo yazo nuna haiyasin mene yao. Ziwong namba 12 awiya daba yuyao zo yazo nuna ametis mene yao ara. ²¹ Gomara towao be 12 awiya waubebe zuma bainane amimene yao ara. Towao be zo awiya waubebe zo mene yao ara; towao be zo deka ayao waubebe zo mene yao; ayao gege yero babao. Napora nagibo awiya gol iwaing tangsao, glas ine amimene yao.

²² Tuwara ibu baina awiya napo mokora atu oko mitinu gigiwang. Noeno okowata, Tuwa Bayau putoungna maung nung nuka nutope ibu baina nunae niya. Lama mene dema ibu baina nunae ara. ²³ Napo awiya inone warire mene oko wae-gatinoiya, arata saineba waegao oko kau yero nowa. Noeno okowata, Tuwa Bayaura simao wae-gaore nuna mene waegatinoiya. Nupema Lama mene izira ine yero waegatinoiya. ²⁴ Tawing sero sero auna emo bauno awong napo auna waegaora narineya. Tawing sero sero auna emo tutuwa awong deka ayero simao nona nunae puro napo auna babarineya. ²⁵ Napo awiya ping zo oko iyariniya. Arare gomara towao be awiya oko gazarineya, arata be iwaya ayero mitao gege mitariniya ara. ²⁶ Emo dubu sero auna nona ipu ewa-gaewa yao zuma bainane awiya puro napo auna baungno aung yarineya ara. ²⁷ Arata nona

beingtire zo puro napo auna babao ine teng oko ara. Nupema emo zo mene nona mekota ge iwaio zo puro nete napo auna babao ine awiya deka teng oko ara. Yazo nunae Lamana-una atu nao mera buku auna atu gayao mitiya amimene gege napo auna mokora babarineya ara.

22

Naora ou aune naora i auna ge.

¹ Angelo zo mene naora ou gipenu gigiwang. Ou awiya tangtangmo sero mitiya. Awiya Tuwa Bayau aune Lamana adumao masi simaore mitina auna susuwara atu wowosinoiya. ² Wosiro napora nagibo towang daung singsang gairo bautuniya. Ou pao enabare enabare auna atu naora i dopero miteya. I amimene ino sero me benaung giti iro nowa. I auna gi awiya tawing sero sero auna emo bauno mene puro iwaing yarineya. ³ Nona warure zo napo auna atu oko mitariniya. Tuwa Bayau aune Lama auna adumao masi simaore napo auna atu mitai emo bauno dubu nuna awong amimene sou buro nuna nasani nung bowi nasani narineya. ⁴ Awong benaung nuna gosinasani narineya. Yazo nuna awiya nunae megete atu gayao mitariniya. ⁵ Napo awiya ping oko iyariniya. Nupema damanata warira waegao eno oko sarineya. Noeno okowata, Tuwa Bayau nung nuka nutope waegao nunae yariniya ara. Ayero yai napo auna emo bauno awong diya buro yao gege yero bautunasani narineya.

Yesu mena kapetegairo bumariniya.

6 Angelo mene na eno eyero sena, “Ge awiya memoko ara. Tuwa Bayau mene Oweno nuna porofetera-una iyengtitinoiya amimene angelo nuna iyengti mani sou nuna niye nona be imoko aung mena kasa yaise sao awiya sero gipero ayetiya ara.”

7 Yesu mene eyero siniya, “Ewiya gipu! Na nimoi oko, mena kapetegairo bumarinena. Arare zo nung buku euna ge gayao awiya puro nariniya amimene yawa yawa yariniya ara.”

8 Na Yohane, na natope nona awiya giro aung yewang ara. Giro aung yero angelo na eno tani awiya gipena nung aeno boma gaero nung bowi yari yewang **9** nung awang sero eyero sena, “Ayero oko yase! Na soumani otao nina, nupema porofete otao mani nina-una otao, arare buku euna ge diya yero baingtiro puro narineya auna otao dema yarinena. Ning Tuwa Bayau gege bowi ye.” **10** Ayero sero na eno eyero sena, “Ning buku euna atu tani ago kasa yariniya auna ge mitiya awiya oko gazero pungyase. Ge awiya me yaora be nuna nugu niya ara. **11** Arare emo zo nung tani meko yero noiya amimene tani meko yari yero giro ayero yaise. Ora dubo beingti yao mene dubo beingtire nari yero giro ayero naise. Ora Tuwara gera noiya amimene Tuwara gera deka ayero naise. Nupema dubo pewayao noiya amimene dubo pewayao deka ayero naise.”

12 Tuwa Yesu mene eyero siniya, “Ewiya gipu! Na nimoi oko, mena kapetegairo bumarinena. Emora yao auna abena puro bumarinena. Puro buro nao ninae-una teng pugarinena ara. **13** Na

gitau yaore agore; na susuware gomine; na nona zayaore aung yaore auna maung.”

¹⁴ Taung wori nunaе sainowa iwaing-kawaing noiya awong ami yawa yawa yarineya. Noeno okowata, awong awiya Tuwa Bayau mene sai naora i auna me minarineya ara. Awong napo auna mokora toiro mitarineya. ¹⁵ Napo atura emo eyao ine mene narineya: emo memeko-mameko sino ine, emo doo kayang nowa, emo kuma yero nowa, emo mani dedunowa magayero nowa, emo tuwa etegao bowi nasani puro yero nowa, aune emo ge iwao ge puro nasani gosinowa me gege yero noiya ara. Awong ayao amimene napo atura atu narineya.

Yesu mene kapetegairo bumari sinoiya, arare name abena nung bumaise sanene.

¹⁶ “Na Yesu, na natope angelo nana iyengtiwang nung amimene keregao ge awiya dubu nana niye eno keregaina ara. Na Dawidira sai, nupema osisi nuna ine ara. Na gobu baina waegaore.”

¹⁷ Oweno aune Yesura gerao dubu awong Yesu eno eyero sinowa, “Ning bung.” Zo mene ge ewiya nigiro deka ayero saise, “Ning bung.” Zo mene ouwe yai giro etu bumaise. Ora zo nung naora ou eno sinoiya amimene buro ou awiya zuma aung minaise.

Yohane mene wini ge sena.

¹⁸ Buku euna keregao ge gayao mitiya awiya zazagairo nigiro ayero yarineya niye eno wini ge sana nigipu. Zo nung kotumao nuna-una ge zo buku euna susumariniya, emo awiya nung Tuwa Bayau mene yaya-biyayare nona gorobore

buku euna gayao mitiya awiya nuna-una atu susumariniya. ¹⁹ Zo nung ge euna agewa awang sero disariniya, awiya Tuwa Bayau mene naora i aune dang napo awiya buku euna gayao mitiya deka ayao ine nuna-una atu sorariniya.

²⁰ Keregao ge ewiya soga yero noiya amimene eyero siniya, “Memoko, na mena bumarinena ara.”

Memoko, Tuwa Yesu, ning bung!

²¹ Tuwa Yesura mono iwaing mene ninae-una atu mitaise.

TUWA YESU KRISTORA BOWI IWAING
The New Testament in the Zia language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tokples Zia long Niugini

Copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zia

Translation by: PNG Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

5002a6bd-6e6c-5a91-9a70-756653b93329